Gemeente Amsterdam

Nulmeting Culturele Voorzieningen

Onderzoeksrapportage en advies

FOTOGRAAF Naam

Inhoud

1 **Managementsamenvatting** **5**
- 1.1 Leeswijzer 8

2 **Inleiding** **10**
- 2.1 Aanleiding 10
- 2.2 Probleemstelling 11
- 2.3 Doelstellingen 11

3 **Beleidscontext** **13**
- 3.1 Kunstenplan 13
- 3.2 Strategisch Huisvestingsplan 14
- 3.3 Referentienorm Maatschappelijke Voorzieningen 14

4 **Aanpak** **16**
- 4.1 Opzet nulmeting 16
- 4.2 Onderzoeksvragen 17

5 **Uitvoering** **19**
- 5.1 Verantwoording 19
  - 5.1.1 Fase 1: Dataverzameling 20
  - 5.1.2 Fase 2: Aanvullen en controleren 20
  - 5.1.3 Fase 3: Data-analyse 20

6 **Deelproducten & Analyse** **22**
- 6.1 Deelproducten 22
  - 6.1.1 Database culturele voorzieningen 22
  - 6.1.2 Interactieve kaarten 23
  - 6.1.3 Dashboard culturele voorzieningen 24
  - 6.1.4 Cultuurprofielen 25

6.2 Conceptueel kader 26
6.3 Analyse culturele ruimte: spreiding oppervlakte 27
6.3.1 Spreiding Algemeen 27
6.3.2 Spreiding per algemene functie 29
6.3.3 Spreiding per specifieke functie 32
6.3.4 Spreiding per kunstdiscipline 35
6.3.5 Discussie – van oppervlakte naar inwoners 37
6.4 Spreiding per inwoner 38
6.4.1 Oppervlakte per inwoner – algemeen 38
6.4.2 Oppervlakte per inwoner – algemene functies 39
6.4.3 Oppervlakte per inwoner – specifieke functies 42
6.4.4 Oppervlakte per inwoner – kunstdisciplines 43
6.5 Spreiding per stadsdeel 46
6.5.1 Centrum 46
6.5.2 Zuid 47
6.5.3 Oost 48
6.5.4 West 49
6.5.5 Weesp 50
6.5.6 Noord 51
6.5.7 Nieuw-West 52
6.5.8 Zuidoost 53

7 **Advies** **55**
7.1 Inzet nulmeting voor ruimtelijke opgave 55
7.1.1 Bepalen ruimtelijke opgave: twee varianten 56
7.1.2 Ruimtelijke ambitiekaarten 57
7.1.3 Standaard-typologieën 57
7.2 Doorontwikkeling onderzoek 57
7.2.1 Werkproces cultuurmonitor 57
7.2.2 Communicatiestrategie 58
7.3 Scope en begrenzing 58

Bijlagen
Bijlage 1: Typologie / checklist cultuurvoorzieningen
Bijlage 2: Vragenlijst cultuurkaart
Bijlage 3: Vragenlijst cultuurprofielen & geïnterviewde partijen
Bijlage 4: Strategisch kader investeringen

H1

FOTOGRAAF XXX

H1
Management-samenvatting

Aanleiding en beleidscontext
In het Amsterdams akkoord 2022-2026 stelt het college van B&W dat kunst en cultuur voor elke Amsterdammer dichtbij moet zijn. Deze ambitie is onder andere vastgelegd in de volgende beleidsstukken: de *Hoofdlijnen Kunstenplan 2025-2028* en het *Kunstenplan 2025-2028*, het *Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023-2027* (SHP) en *De Amsterdamse Referentienorm maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen*.

Probleemstelling
Momenteel is er onvoldoende zicht op het aanbod aan culturele voorzieningenaanbod en de spreiding hiervan. Hierdoor is het moeilijk om exact te bepalen waar gebiedsgebonden investeringen nodig zijn. Data helpt om deze keuzes preciezer te maken. Daarom is de afdeling Kunst en Cultuur samen met de afdeling Maatschappelijke Voorzieningen in 2023 gestart met een nulmeting culturele voorzieningen. De aanpak, resultaten en advies voor toepassing en doorontwikkeling van deze nulmeting staan in dit rapport.

Doelstellingen en aanpak
De nulmeting culturele voorzieningen is een onderzoek met kwantatieve en kwalitatieve onderdelen. Het doel is om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van het aanbod aan culturele voorzieningen, vrije culturele ruimte, broedplaatsen en nachtcultuur in Amsterdam.

Het kwantitatieve deel bestaat uit het verzamelen en analyseren van data over de ruimtelijke situatie van de kunst- en cultuursector in de hele stad. Het kwalitatieve deel heeft alleen betrekking op de inhaalslagstadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost. De hoeveelheid ruimte voor kunst en cultuur ligt in deze gebieden namelijk verder onder het Amsterdamse gemiddelde dan andere stadsdelen en stadsgebied Weesp. Daarnaast is minder kennis beschikbaar over aard en samenstelling van de sector in deze stadsdelen.

De doelstellingen van de nulmeting zijn als volgt:
1. Huidige stand van zaken cultuurgebouwen inventariseren;
2. Transparante, kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing leveren die nodig is om de culturele infrastructuur in Amsterdam te verbeteren.

Er is gebruik gemaakt van de volgende methoden om informatie te verzamelen:
- Desk research (via internet en bestaande databases);
- Surveyonderzoek onder 80 culturele instellingen en bewoners;
- 16 interviews en werksessies met gemeentelijke stakeholders;
- (Geo-)Analyse van data cultuurvoorzieningen via Excel, maps.amsterdam.nl en Power BI.

Resultaten
Het onderzoek heeft de volgende deelproducten opgeleverd:
1. Database: intern en extern gecontroleerde data over culturele gebouwen en gebruik;
2. Interactieve kaarten: visuele weergave van de huidige culturele infrastructuur op basis van de database. Omvat één publieke kaart met beperkte informatie en één interne kaart met uitgebreide informatie;
3. Dashboard: dynamische analyses op basis van de database voor elk kunstdiscipline, functie domein en gebied;
4. Ruimtelijke cultuurprofielen: kwalitatieve rapportages over de huidige stand van zaken van cultuurvoorzieningen in inhaalslagstadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost.

Analyse
De analyse van de data stelt ons in staat om te concluderen dat ruimte voor kunst en cultuur ongelijk verdeeld is over de stad. Dit blijkt uit de totale oppervlakte aan cultuurvoorzieningen per stadsdeel en stadsgebied. Daarnaast laat de data zien dat in sommige stadsdelen en stadsgebied bepaalde culturele voorzieningen en kunstdisciplines veel voorkomen en andere juist bijna niet. Zo heeft Zuid relatief veel vierkante meters voor beeldende kunst, maar Nieuw-West juist zeer weinig. Oost heeft veel ruimte voor makers, terwijl Noord veel minder heeft. West heeft veel nachtcultuurvoorzieningen terwijl Zuidoost er geen één heeft. Centrum heeft veel vierkante meters van alle soorten voorzieningen, terwijl Weesp van alles weinig heeft.

Als we de resultaten van de analyse verbinden aan het aantal inwoners van een gebied, worden de onderlinge verschillen nog helderder voor het voetlicht gebracht. Dit is belangrijk, want Weesp heeft bijvoorbeeld veel minder inwoners (25.409) dan Nieuw-West (164.789) en zijn er grote demografische verschillen te zien tussen stadsdelen en stadsgebied. Deze verschillen impliceren een andere behoefte aan culturele ruimte. Zuidoost heeft een bovengemiddeld aanbod aan grote presentatievoorzieningen per inwoner, maar dezelfde inwoner heeft weinig kleine en middelgrote voorzieningen nabij. In Nieuw-West zien we juist veel middelgrote voorzieningen, maar zeer weinig grote. Noord blinkt juist uit in voorzieningen van het formaat klein en middel, maar heeft weinig grote voorzieningen.

De database is een krachtige basis voor een breed scala aan analyses over spreiding. Wat hierboven staat is slechts een illustratie van mogelijke conclusies die op basis van de database onderbouwd kunnen worden.

Toepassing
In het SHP en Kunstenplan 2025-2028 staat dat de nulmeting op vier manieren ingezet wordt ter ondersteuning van de ruimtelijke opgave voor kunst en cultuur:
1. Prioritering van inzet en middelen;
2. Monitoring van veranderingen in de culturele infrastructuur;
3. Concretisering en aanjagen van de inhaalslag in Noord, Nieuw-West en Zuidoost;
4. Sturing van realisatie nieuwe voorzieningen in relatie tot de groei van de stad.

Advies
We willen onze inzet en investeringen gericht inzetten zodat nieuwe culturele voorzieningen gelijker verdeeld zijn over de stad. De nulmeting helpt ons hierbij. Zo kunnen we nu op basis van data over oppervlakte per inwoner sturen.

Maar er is meer nodig. Er is nog data die ontbreekt, bijvoorbeeld over tijdelijkheid en bepaalde inpandige functies en ruimtes. En is er een werkproces nodig waarin ambities voor nieuwe culturele voorzieningen door Kunst en Cultuur samen met makers, instellingen en interne en externe vertegenwoordigers uit de stadsdelen worden geformuleerd.

Om de sturing van inzet en investeringen te kunnen baseren op de resultaten van de nulmeting is een aanpassing vereist van de gemeentelijke werkwijze bij de realisatie van nieuwe cultuurvoorzieningen. Daarom adviseren we om op de korte termijn nog niet te sturen op data over inpandige functies of kunstdisciplines zodat we op de langere termijn een werkwijze kunnen ontwikkelen met de juiste inbedding in de betreffende gemeentelijke processen. Het is echter wel mogelijk op per direct te sturen op basis van data over oppervlakte (per inwoner), zonder hierbij rekening te houden met functies of kunstdisciplines.

We hebben ook behoefte aan blauwdrukken van standaardtype voorzieningen die de gemeente realiseert. Denk hierbij aan theaters, musea, poppodia en broedplaatsen. Voor elk type voorziening zijn er terugkerende vragen over benodigde inpandige ruimtes, indeling, exploitatiemogelijkheden en haalbaarheid van locaties. Ons advies luidt om zulke standaardtypologieën te ontwikkelen en te baseren op de resultaten van de nulmeting.

Het aanvullen en controleren van de data is een arbeidsintensieve klus. Daar komt bij dat de Amsterdamse kunst- en cultuursector snel verandert. Hierdoor is het lastig om data actueel te houden. Ons advies is om een werkwijze te ontwikkelen waarmee we data actueel en hierin op te nemen met welke partners wij kunnen samenwerken om de kwaliteit van de data hoog te houden.

Daarnaast adviseren wij om de interactieve kaart te gebruiken als basis voor een bredere communicatieaanpak. Deze campagne heeft een tweeledig doel. Het eerste doel is om de kaart onder de aandacht te brengen bij Amsterdammers en ze op te roepen om te helpen om deze actueel te houden. Het tweede doel is om een groter bewustzijn van onder de sector en Amsterdammers te creëren over cultuurgebouwen en de ruimtes die ze bieden, zodat deze ruimtes efficiënter gebruikt worden.

1.1 Leeswijzer

Het doel van dit rapport is om de gemeenteraad en geïnteresseerden te informeren over de context, aanpak, uitvoering en resultaten van de nulmeting. Daarnaast formuleren adviseren we over de toepassing van de resultaten en de doorontwikkeling van het onderzoek.

Dit rapport is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 licht aanleiding, probleemstelling en doelstellingen toe;
- Hoofdstuk 3 gaat in op de beleidscontext en zet uiteen wat de status van het onderzoek is in de verschillende relevante beleidsplannen.
- Hoofdstuk 4 bespreekt de voorbereiding, aanpak, gebruikte methoden en onderzoeksvragen.
- Hoofdstuk 5 beschrijft de uitvoering: de verschillende fases die doorlopen zijn en verantwoording van de keuzes die hier gemaakt zijn.
- Hoofdstuk 6 bespreekt de verschillende deelproducten die het onderzoek heeft opgeleverd en beantwoordt de onderzoeksvragen.
    - Paragraaf 6.1 licht de verschillende deelproducten toe: de database, interactieve kaart, dashboard cultuurvoorzieningen en de kwalitatieve cultuurprofielen.
    - Paragraaf 6.2 formuleert het conceptuele kader van het onderzoek: de verschillende categorieën waar cultuurvoorzieningen mee getypeerd en geanalyseerd worden.
    - Paragraaf 6.3 analyseert de spreiding van culturele ruimte in het algemeen en per functie zonder te corrigeren voor inwonersaantallen. Paragraaf 6.4 herhaalt deze exercitie, maar corrigeert wel voor inwonersaantallen.
    - Paragraaf 6.5 zoomt in op de verschillende stadsdelen en stelt een profiel op voor elk stadsdeel waar hun unieke eigenschappen en uitdagingen naar voren komen.
- Hoofdstuk 7 formuleert adviezen over de toepassing en doorontwikkeling van het onderzoek. Ook wordt er kort ingegaan op de scope en begrenzing van de resultaten.

H2

FOTOGRAAF XXX

H2
Inleiding

2.1 Aanleiding

Amsterdam ademt kunst en cultuur; het maakt het tot de veelzijdige, bruisende stad die het is. Je komt het overal tegen op straat tegen en de vele culturele instellingen en podia huisvesten groot talent. Er is ruimte voor allerlei verschillende vormen van kunst en cultuur. Hierdoor is het van groot belang dat we de bestaande ruimte voor kunst en cultuur koesteren en extra investeren in gebieden waar het cultuuraanbod nog beperkt is. Bovendien groeit de stad gestaag. Gepaard met de ambitie om een complete stad te maken, betekent groei dat het aanbod aan kunst- en cultuurvoorzieningen mee moet groeien.

In Amsterdam wordt ruimte waar kunst en cultuur gemaakt of ervaren kan worden, gezien als een essentieel onderdeel van de stad. Het is een *maatschappelijke voorziening*; een publiek goed waar elke Amsterdammer in gelijke mate toegang toe moet hebben. Voorbeelden van maatschappelijke voorzieningen zijn scholen, zorgcentra en sportvelden. Kunst- en cultuurvoorzieningen staan sinds 2018 in dit rijtje en vereisen daarmee gemeentelijke inzet om gerealiseerd te worden.

Net als bij andere voorzieningen moet ruimte voor kunst en cultuur voor elke Amsterdammer nabij zijn en daarmee ook in elke afzonderlijke buurt in vergelijkbare mate aanwezig zijn. Er zijn echter talloze soorten cultuurvoorzieningen en de behoefte van buurten is niet uniform. Daarnaast zijn bepaalde voorzieningen in sommige buurten in groten getale al aanwezig, maar in andere niet. De vragen die we onszelf moeten stellen zijn de volgende: Waar moeten kunst- en cultuurvoorzieningen gerealiseerd worden? Waarom? En van welke soort?

De zorg voor maatschappelijke voorzieningen is deels een wettelijke taak die volgt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdwet. Daarnaast worden maatschappelijke voorzieningen in de regel ook niet door de markt gerealiseerd en beheerd. Amsterdam heeft daarnaast zelf de ambitie geformuleerd om een complete culturele stad te zijn. Niet alleen in bestaande buurten, juist ook in nieuwe buurten. De ambitie om een complete stad te zijn heeft verschillende dimensies, maar voldoende voorzieningen vormen hiervoor het fundament.

2.2 Probleemstelling

Momenteel is er onvoldoende zicht op de *culturele infrastructuur* – het aanbod aan ruimte met een culturele functie – om te bepalen waar welke inzet en investeringen nodig zijn om tot een complete stad te komen. De totale oppervlakte van te realiseren kunst- en cultuurvoorzieningen noemen we de *ruimtelijke opgave* voor kunst en cultuur. Om dit te kunnen bepalen, moeten we te weten komen waar de bestaande culturele voorzieningen zijn, welke organisaties hier gevestigd zijn en wat hun huidige huisvestingssituatie betreft. Daarnaast willen we te weten komen wat de ruimtelijke behoefte van het culturele werkveld precies is: wat hebben instellingen, makers en bewoners nodig op welke plek en waarom? Om de bovenstaande vragen te beantwoorden, is de afdeling Kunst en Cultuur (K&C) in samenwerking met de afdeling Maatschappelijke Voorzieningen (MV) vanaf januari 2023 de nulmeting culturele voorzieningen gestart (hierna: de nulmeting).

Met de nulmeting trachten we ook te komen tot een gedeeld kennismanagement-systeem waar de interne data en kennis over cultuurhuisvesting op een centrale en gestandaardiseerde manier verzameld en opgeslagen wordt. De relevante kennis is gedeeltelijk wel aanwezig, maar nog niet verzameld en georganiseerd in gedeelde databestanden en kaarten. De kennisproducten die de nulmeting oplevert vormen een eerste aanzet tot zo'n bestand.

Het Programma 'Ruimte voor Kunst en Cultuur' valt onder de beleidsafdeling K&C, onderdeel van de directie Economische Zaken en Cultuur (EZC). Het programma houdt zich bezig met de realisatie van nieuwe culturele voorzieningen in Amsterdam. Hierbij wordt extra aandacht geschonken aan de inhaalslagstadsdelen[1] waar zich minder ruimte voor kunst en cultuur bevindt of op plekken waar veel instellingen dreigen te verdwijnen.

2.3 Doelstellingen

De nulmeting culturele voorzieningen is een kwalitatief en kwantitatief onderzoek met als doel een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van het aanbod aan culturele voorzieningen, vrije culturele ruimte, broedplaatsen en nachtcultuur in Amsterdam. De resultaten van de nulmeting worden ingezet voor toekomstige beleidsbepaling van de afdeling K&C op het gebied van huisvesting. Tevens vormt het de basis voor de samenwerking tussen K&C en MV op het gebied van cultuurhuisvesting.

De doelstellingen van de nulmeting zijn als volgt:
1. Huidige stand van zaken cultuurgebouwen inventariseren;
2. Transparante, kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing leveren voor het concretiseren van de gemeentelijke opgave voor de culturele infrastructuur.

1 Het gebruik van 'stadsdeel' in dit rapport verwijst zowel naar de 7 Amsterdamse stadsdelen (Noord, Centrum, West, etc.) als stadsgebied Weesp.

H3

FOTOGRAAF XXX

H3
Beleidscontext

In het *Amsterdams akkoord 2022-2026* stelt het college van B&W dat kunst en cultuur voor elke Amsterdammer dichtbij moet zijn. Het verder verbreden en verdiepen van het culturele aanbod in de stad is hierbij het uitgangspunt: alle Amsterdammers moeten zich kunnen verrijken met kunst en cultuur. In de wijken waar op dit moment nog weinig aanbod is wordt – waar mogelijk – meer geïnvesteerd in kunst en cultuur.

Hieronder volgt een opsomming van de beleidsstukken waarin de nulmeting genoemd wordt en waarbinnen het onderzoek een rol speelt.[1]

3.1 Kunstenplan

Met de *Hoofdlijnen Kunstenplan 2025-2028* en het *Kunstenplan 2025-2028* erkent het college de grote waarde van kunst en cultuur voor onze stad. Het zit in ons DNA, of we het nu hebben over beeldende kunst, erfgoed, nachtcultuur, fotografie of dans: de vele makers en culturele instellingen zijn onmisbaar. Het Kunstenplan zet de uitgangspunten uiteen voor het Amsterdamse cultuurbeleid en bepaalt de gemeentelijke inzet op dit dossier voor de komende jaren, zo ook op het gebied van ruimte.

In het *Hoofdlijnen Kunstenplan 2025-2028* en het *Kunstenplan 2025-2028* stellen we dat er in niet alle stadsdelen evenveel ruimte aanwezig is waar kunst en cultuur gemaakt en ervaren kan worden. Er wordt de komende periode gewerkt aan een meer gelijke verdeling van kunst en cultuur over de stad. Dit doen we zowel door te investeren in nieuwe plekken als door drempels weg te nemen in de toegang tot subsidies en andere financieringsmogelijkheden. De nulmeting biedt inzichten om deze uitdagingen het hoofd te bieden.

1 Er zijn twee andere beleidsplannen die zich ook (gedeeltelijk) richten op de realisatie van ruimte voor kunst en cultuur: het Atelier- en broedplaatsenbeleid 2023-2026 en de Uitvoeringsagenda nachtcultuur 2023-2026. In dit rapport zijn deze plannen buiten beschouwing gelaten omdat er geen expliciete rol is gegeven voor de nulmeting. Desalniettemin zijn de resultaten wel van toegevoegde waarde voor de ambities uit deze plannen.

3.2 Strategisch Huisvestingsplan

Met de vaststelling van het *Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023-2027* (SHP) wordt de koers uitgezet voor nieuwe permanente voorzieningen voor de periode tot en met 2027 met een doorkijk tot en met 2032. We richten ons met dit plan op kunst- en cultuurvoorzieningen, nieuwe broedplaatsen, nachtcultuur en op bestaande vrije ruimte.

De opgave voor nieuwe kunst- en cultuurvoorzieningen is groter dan het beschikbare investeringsbudget. Daarom moeten we keuzes maken in welke projecten we investeren en bij welke projecten we faciliteren. Hiervoor hebben we een strategisch kader ontwikkeld (zie Bijlage 4). Door het strategisch kader te doorlopen, prioriteren we op projectniveau de inzet van beschikbare investeringsmiddelen en (onderzoeks) capaciteit. De resultaten van de nulmeting spelen een belangrijke rol in het toepassen van dit kader.

3.3 Referentienorm Maatschappelijke Voorzieningen

In 2018 zijn de *Amsterdamse Referentienormen maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen* vastgesteld. Met dit instrument geven we antwoord op de vraag hoeveel ruimte er nodig is aan maatschappelijke voorzieningen in de groeiende stad. Kunst en cultuur maakt deel uit van deze referentienormen, die in 2024 zijn geactualiseerd. Hierbij zijn er aparte normen bepaald voor zowel culturele wijkvoorzieningen als stedelijke culturele voorzieningen.

Met de referentienormen zorgen we ervoor dat wanneer er nieuwe woningen worden gebouwd, er ook ruimte wordt gemaakt voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Dat vertaalt zich naar de grootschalige gebiedsontwikkeling (zoals HavenStad of IJburg 2). Maar ook naar bestaande buurten waar woningen worden toegevoegd (zoals Geuzenveld-Slotermeer, Reigersbos, K-buurt of de Banne Noord).

Voor kunst en cultuur zijn de volgende normen bepaald:

- Per nieuwe woning wordt 0,25 m^2 BVO[2] kunst- en cultuurvoorzieningen op wijkniveau toegevoegd.
- Per nieuwe woning wordt 0,20 m^2 BVO kunst- en cultuurvoorzieningen op stedelijk niveau toegevoegd.

2 Oppervlakte in dit rapport betreft het Bruto Vloeroppervlak (BVO) van cultuurvoorzieningen. Dit betekent dat al het vloeroppervlak van een adres wordt meegeteld, ongeacht of het bruikbaar of verhuurbaar is.

H4

FOTOGRAAF XXX

H4
Aanpak

4.1 Opzet nulmeting

De nulmeting bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief deel. Het kwantitatieve deel omvat het verzamelen en analyseren van data over de ruimtelijke situatie van de kunst- en cultuursector in de hele stad. Deze informatie is verzameld, aangevuld, geïntegreerd, gevalideerd en op een heldere manier gepresenteerd in diverse kennisproducten (zie paragraaf 6.1), die samen het kennismanagementsysteem vormen.

Het kwalitatieve deel heeft alleen betrekking op de inhaalslagstadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost. Hier ligt de hoeveelheid ruimte voor kunst en cultuur onder het gemiddelde van de stad en is er minder zicht op de aard en samenstelling van de sector. Om hier een beter beeld van te krijgen, zijn we in gesprek gegaan met lokale stakeholders binnen de gemeente en de culturele sector.

Voor dataverzameling (zowel kwantitatief en kwalitatief) zijn de volgende methodieken gebruikt:
- Desk research (via internet en bestaande databases);
- Surveyonderzoek, ingevuld door 80 culturele instellingen en bewoners;
- 16 Interviews en werksessies (stakeholders en sector);
- Werkbezoeken.

Voor data-analyse (kwantitatief) zijn de volgende methodieken gebruikt:
- Analyse van data cultuurvoorzieningen via Excel;
- Geo-analyse middels Power BI en maps.amsterdam.nl.

4.2 Onderzoeksvragen

De nulmeting culturele voorzieningen beoogt de volgende vragen te beantwoorden:

1. Definiëring: wat is een passend conceptueel raamwerk voor duiding en typering van culturele voorzieningen?
2. Spreiding 1: wat is de samenstelling van de culturele infrastructuur verspreid over de stad: waar zit welke type voorziening in welke mate?
3. Spreiding 2: hoe verhoudt de samenstelling van de culturele infrastructuur in de verschillende delen van de stad zich tot de inwonersverdeling en de gehele culturele infrastructuur?

Deze vragen worden in Hoofdstuk 6 ‘Analyse’ beantwoord.

H5

FOTOGRAAF XXX

H5
Uitvoering

5.1 Verantwoording

De uitvoering van de nulmeting culturele voorzieningen is opgedeeld in drie fasen:
1. dataverzameling
2. aanvullen en controleren
3. data-analyse.

In 2023 is de eerste fase van de nulmeting uitgevoerd. Dit heeft een database van culturele voorzieningen en een interactieve kaart hiervan op maps.amsterdam.nl opgeleverd.[1] De resultaten van fase 1 zijn uitsluitend tot stand gekomen door middel van desk research. De data is vervolgens in fase 2 meermaals gecontroleerd door online bronnen te raadplegen en de database ter controle naar gemeentelijke stakeholders te sturen. Vervolgens is de data in fase 3 geanalyseerd en zijn er antwoorden op de onderzoeksvragen geformuleerd.

Tijdens de eerste fase is ontdekt dat sommige gewenste data door middel van desk research moeilijk te achterhalen is. Zo is er momenteel nog onvoldoende zicht op de huursituatie van instellingen (tijdelijk of permanent), netto vloeroppervlak (NVO)[2] en type ruimtes in Amsterdamse cultuurgebouwen. Tijdens de derde fase is gepoogd informatie over de beschikbare ruimtes in culturele voorzieningen te achterhalen. Één van de aanbevelingen van dit rapport is om aanvullend onderzoek te verrichten om deze moeilijk verkrijgbare informatie toch te verzamelen, waar paragraaf 7.3 verder op ingaat.

1 De interactieve kaart is te vinden op www.maps.amsterdam.nl/kunstencultuur
2 NVO is de netto vloeroppervlakte van een gebouw of ruimte, gemeten op vloerniveau en tussen de bouwmuren. Met "netto" wordt bedoeld dat de vloeroppervlakten van "niet goed bruikbare" delen niet meegerekend worden.

5.1.1 Fase 1: Dataverzameling

Allereerst is er een inventarisatie gemaakt van beschikbare data over cultuurgebouwen in Amsterdam. Bij de volgende stakeholders zijn bestaande databases opgevraagd: Amsterdam & Partners, Bureau Broedplaatsen en Gemeentelijk Vastgoed. Deze databases zijn gecombineerd tot een eerste bronbestand.

Vervolgens is bepaald wat voor informatie er nodig is over elk cultuurgebouw (zie sectie 6.1.1 voor een overzicht van de verschillende datacategorieën). Aan de hand van desk research is de ontbrekende informatie in het bronbestand aangevuld en de reeds aanwezige informatie geverifieerd.

Het resultaat van fase 1 is een eerste versie van de database, waarmee in de zomer van 2023 een interactieve kaart (zie sectie 6.1.2) en voorlopige analyses zijn opgesteld in de vorm van fact sheets per stadsdeel.

5.1.2 Fase 2: Aanvullen en controleren

Om de kwaliteit van de data te controleren, is de database geverifieerd en aangevuld door de volgende stakeholders:

- Afdeling K&C (inclusief nachtcultuur)
- Bureau Broedplaatsen
- Expeditie Vrije Ruimte
- Stadsdelen: Accounthouders Kunst en Cultuur

Door de interactieve kaart en database te bestuderen en met hun eigen kennis en expertise te controleren hebben zij diverse ontbrekende instellingen en onjuiste gegevens geïdentificeerd.

Vervolgens is de interactieve kaart onder de aandacht gebracht bij culturele instellingen. Dit is gedaan door middel van de kunst en cultuurnieuwsbrief van de gemeente Amsterdam. En directe e-mails naar instellingen middels de netwerken van account-houders en gebiedsmakelaars in de verschillende stadsdelen. Hierbij werden ze gevraagd om aanvullingen en wijzigingen voor te stellen door middel van een vragen-lijst (zie bijlage 2). De vragenlijst is nog steeds te vinden op de interactieve kaart, waardoor iedereen die de kaart bestudeert ook wijzigingen en ontbrekende culturele voorzieningen kan voorstellen.

5.1.3 Fase 3: Data-analyse

Een volledige en geverifieerde database maakt het mogelijk om te analyseren hoe culturele voorzieningen verspreid zijn over Amsterdam. Door middel van Microsoft Power BI is een interactief dashboard ontwikkeld dat gegevens uit de database analyseert en visualiseert. Dit dashboard geeft inzicht in het aantal vierkante meters aan cultuurvoorzieningen dat zich in de verschillende stadsdelen van Amsterdam bevindt en stelt ons in staat om de onderzoeksvragen over spreiding te beantwoorden.

Door filters aan en uit te zetten op het dashboard kan de spreiding van culturele voorzieningen door verschillende lenzen geanalyseerd worden. Zo is het mogelijk om te filteren op broedplaatsen, theater of publieksruimte, om zo een deelanalyse over dit onderwerp te zien te krijgen. Daarnaast kunnen eenvoudig *fact sheets* opgesteld en geëxporteerd worden voor elke functie, gebied of kunstdiscipline.

H6

FOTOGRAAF XXX

H6
Deelproducten & Analyse

6.1 Deelproducten

Het onderzoek heeft de volgende deelproducten opgeleverd:

1. Database: intern en extern gecontroleerde data over culturele gebouwen en gebruik;
2. Interactieve kaarten: visuele weergave van de huidige culturele infrastructuur op basis van de database. Omvat één publieke kaart met beperkte informatie en één interne kaart met uitgebreide informatie;
3. Dashboard: dynamische analyses op basis van de database voor elk kunstdiscipline, functie domein en gebied;
4. Ruimtelijke cultuurprofielen: kwalitatieve rapportages over de huidige stand van zaken van cultuurvoorzieningen in inhaalslagstadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost.

In wat volgt wordt de (totstandkoming van) elk deelproduct afzonderlijk toegelicht.

6.1.1 Database culturele voorzieningen

De database van culturele voorzieningen is opgebouwd in Excel door bestaande databronnen te combineren en deze door middel van desk research aan te vullen en te verifiëren. Voorafgaand aan deze stap is bepaald wat voor informatie er nodig is over elk cultuurgebouw.

De volgende datacategorieën komen overeen met de kolommen in de database:

a. Kunstdiscipline: bijvoorbeeld dans, muziek, theater, etc.
b. Algemene functie: productie, presentatie of hybride (zowel productie als presentatie)
c. Specifieke functie: broedplaats, cultuureducatie, nachtcultuur, vrije ruimte, etc.
d. Type ruimtes: bijvoorbeeld podiumzaal, repetitieruimte, etc.
e. Bruto Vloeroppervlak (BVO)
f. Kamer van Koophandel (KVK) nummer
g. Adres (conform met Basisadministratie Gebouwen – BAG)
h. Postcode-6

i. Blok-, buurt-, wijk-, gebieds- en stadsdeelnaam en code
j. Coördinaten (voor cultuurkaart)
k. Website

Categorieën a. tot en met d. vormen samen de typologie cultuurgebouwen.
In sectie 6.2.1. 'Conceptueel Kader' is de volledige typologie terug te vinden en wordt de totstandkoming ervan toegelicht.

Vervolgens is de database handmatig gevuld door middel van desk research. Er is als volgt te werk gegaan:

- Om te controleren of de culturele instelling in het gebouw nog actief was en het adres klopte, zijn Google Maps, KVK-informatie, de website(s) en sociale media kanalen van de instelling(en) geraadpleegd.
- Voor informatie over type programmering, het gebouw en beschikbare ruimtes (categorieën a, b, c & d) zijn de websites van de gevestigde instelling(en), sociale media kanalen en nieuwsbronnen geraadpleegd.
- Voor adresgegevens en oppervlakte (categorieën e, g, h & i) zijn de Kadastrale Kaart en BAG-gegevens via Data Amsterdam geraadpleegd.
- Voor het achterhalen van KVK-nummers (categorie f) is zoekfunctie van de website van de Kamer van Koophandel gebruikt en de website(s) van de instelling(en).
- Coördinaten (categorie j) zijn bepaald door middel van GIS-analyse en Google Maps.

6.1.2 Interactieve kaarten

Maps.amsterdam.nl is de interactieve kaartenwebsite van de Gemeente Amsterdam. Deze website bevat een groot aantal interactieve themakaarten en open geodata, beschikbaar gesteld door de Gemeente Amsterdam.

Team 'Beeld & Data' (deel van de afdeling 'Expertise' van de directie 'Ruimte en Duurzaamheid') heeft in opdracht van de afdeling K&C een interactieve kaart gemaakt van de inhoud van de database. Deze kaart heeft twee varianten: een externe, publiek toegankelijke kaart met beperkte informatie; een interne kaart met volledige informatie waar alleen medewerkers in het bezit van een wachtwoord toegang toe kunnen krijgen.

De externe kaart is te vinden op http://www.maps.amsterdam.nl/kunstencultuur.
Zie onderstaande figuur voor een screenshot van deze kaart.
De kaart heeft drie interactieve functies:

- De legenda: aan de linkerzijde bevindt zich de legenda van de kaart met de mogelijkheid om verschillende categorieën zichtbaar of onzichtbaar te maken.
- De pop-up: na het klikken op één van de puntjes op de kaart verschijnt er een pop-up met aanvullende informatie over de geselecteerde culturele voorziening.
- De instrumentenbalk: maps.amsterdam.nl heeft verschillende ingebouwde functionaliteiten om ruimtelijke analyses te maken, te vinden in de werkbalk aan de rechterkant. Het is mogelijk om hiermee onder andere de bereikbaarheid van verschillende cultuurvoorzieningen te bepalen, kaartlagen aan en uit te zetten, selecties te maken en vlakken toe te voegen aan de kaart.

Figuur 1: Interactieve kaart op maps.amsterdam.nl

Daarnaast bevindt zicht rechtsonder op de kaart ook een veld met algemene informatie over de kaart en een link naar de vragenlijst waar iedereen wijzigingsvoorstellen kan indienen. Deze voorstellen worden vervolgens beoordeeld door de afdeling K&C.

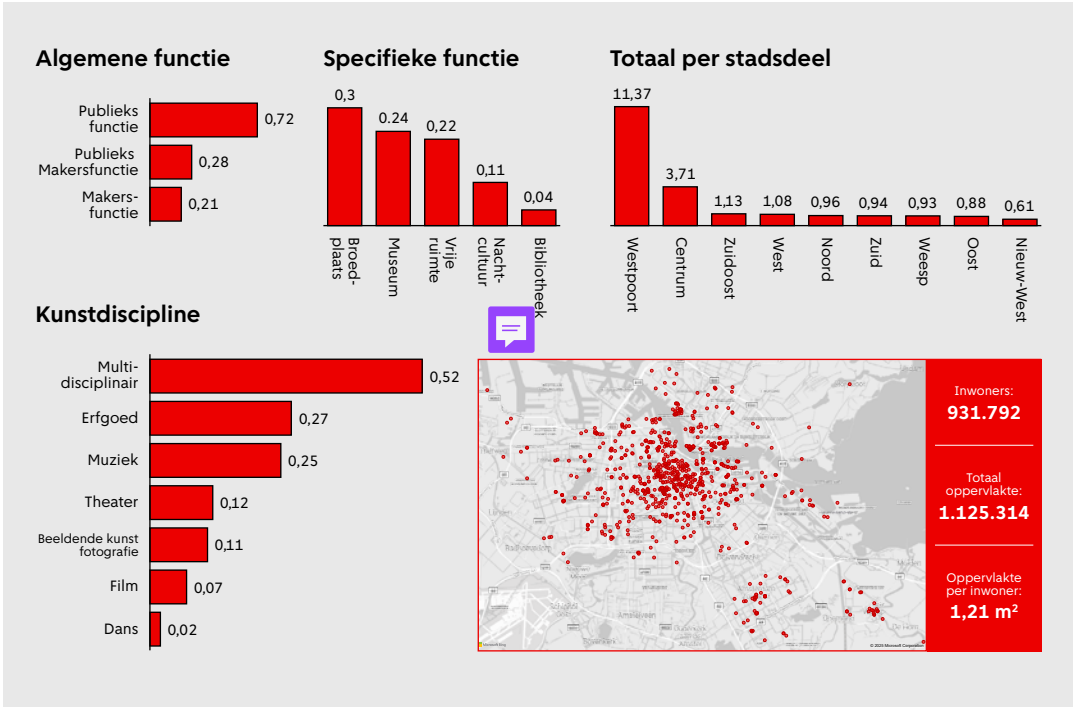
De interne kaart is gekoppeld aan een beheeromgeving waar medewerkers met toegang hiertoe nieuwe punten aan de database kunnen toevoegen en bestaande punten kunnen aanpassen.

6.1.3 Dashboard culturele voorzieningen

Het dashboard culturele voorzieningen is een interactieve visualisatie van de resultaten van de nulmeting. Door te klikken op de visualisaties kunnen verschillende filters aan- en uitgezet worden. Afhankelijk van de kennisvraag van de gebruiker van het dashboard, kunnen met een paar gerichte klikken specifieke analyses gegenereerd worden.

Het dashboard is ontwikkeld met Power BI en uitsluitend bedoeld voor intern gebruik. Zie de figuur hieronder voor een screenshot van het dashboard.

Ruimte per functie & discipline

Figuur 2: Dashboard Culturele Voorzieningen

6.1.4 Cultuurprofielen

Voor het kwalitatieve deel van de nulmeting zijn er door de afdeling K&C 16 semi-gestructureerde interviews afgenomen, 8 met instellingen uit Nieuw-West en 8 met instellingen uit Noord. In Zuidoost heeft de regisseur kunst en cultuur Marjo van Schaik ruim 60 gesprekken gevoerd volgens de *grounded research* methodologie. Het coderen en analyseren van deze gesprekken heeft geleid tot kwalitatieve profielen van de inhaalslagstadsdelen.

Voor elk stadsdeel is een onderzoeksrapport opgesteld dat verdieping biedt over de resultaten en de totstandkoming hiervan. De gebruikte vragenlijst en wie er geïnterviewd is, is te vinden in bijlage 3. Hieronder staan de belangrijkste resultaten per stadsdeel opgesomd.

Noord:

- Stadsdeel is divers, goed bereikbaar (mede door Noord-Zuidlijn) en wordt beschouwd als een stad op zich, met verschillende centra en buurten met verschillende karakters.
- Sterk netwerk, veel samenwerking met sector en daarbuiten (onder andere via Cultuurtafel Noord) en onderlinge uitwisseling van ruimte gebeurt regelmatig.
- Aanbod is divers en dynamisch, veel tegencultuur en nachtcultuur.
- NDSM-werf is het belangrijkste knooppunt, maar men maakt zich zorgen over behoud van het unieke karakter van het gebied bij nieuwbouw.
- Ervaren ruimtegebrek, problemen met panden en uitdagingen door tijdelijkheid, maar willen niet verhuizen.
- Weinig interesse en betrokkenheid bij kunst en cultuur vanuit de buurt, men zoekt wel naar aansluiting.
- Zorgen over segregatie en (financiële) toegankelijkheid van kunst en cultuur voor bepaalde bewoners.
- Communicatie met het stadsdeel kan beter.

Nieuw-West:

- Stadsdeel is goed bereikbaar en wordt omschreven als inspirerend, divers en in ontwikkeling. Instellingen zitten er graag en willen graag blijven.
- Aanbod is divers en maatschappelijk betrokken, lijn tussen kunst en cultuur en maatschappelijk werk vervaagt soms. Betere communicatie en promotie kan bereik van programma verbeteren, met name voor (lokale) jongeren.
- Er wordt veel samengewerkt, zowel met de sector als daarbuiten, maar er wordt ook onderlinge concurrentie ervaren.
- Tevreden met huidige ruimten, maar ervaren onzekerheid door tijdelijke huurcontracten en aanstaande gebiedsontwikkelingen.
- Zeer positief over samenwerking met het stadsdeelbestuur en accounthouders, hoop op langdurige relatie met gemeente op het gebied van ruimte en financiering.

Zuidoost:

- Het stadsdeel heeft momenteel onvoldoende ruimte voor kunst en cultuur. Toename van culturele ruimte rond ArenaPoort in het verschiet en in andere delen van het stadsdeel liggen er kansen.
- Bestaande kunst en cultuur locaties worden veelal onderbenut (o.a. vanwege verdienopdracht buurthuizen) of zijn tijdelijk zonder uitzicht op nieuwe locatie.
- Er zijn onvoldoende subsidiemiddelen en onderlinge concurrentie hierom verstoort de samenwerking.
- Lokale instellingen hebben onvoldoende kennis over gebieds- en project-ontwikkeling en worden hier niet bij betrokken of ondersteund door de gemeente.
- Veel lokale makers zijn autodidact en vertrekken vaak naar andere stadsdelen bij succes.

6.2 Conceptueel kader

De meest basale vraag die het fundament vormt van dit onderzoek is: wat is een ‘culturele voorziening’? Uit deze vraag volgt de vraag: wat valt hieronder en wat niet? En wat voor soortenvoorzieningen zijn er?

Dit brengt ons op de eerste onderzoeksvraag: “wat is een passend conceptueel raamwerk voor duiding en typering van culturele voorzieningen?”

Het ontwikkelen van een database vraagt om de ontwikkeling van een conceptueel kader met operationele definities van de relevante categorieën en begrippen. Om tot dit kader te komen is gebruik gemaakt van een iteratieve methode. Eerst is er op basis van literatuuronderzoek en de inhoud van het SHP een conceptkader opgesteld. Deze zijn we vervolgens gaan toepassen tijdens de eerste fase van de nulmeting.

Het conceptkader is in feite getest op Amsterdamse instellingen. Elke keer dat er een instelling toegevoegd werd aan de database, werd deze aan de hand van het kader ingedeeld. Als we op instellingen stuitten die een uitzondering vormden op de huidige versie van het kader, pasten we deze aan. Zo zijn we uiteindelijk op de volgende typologie uitgekomen:

Kunstdiscipline	Type locatie	Type ruimte
Beeldende Kunst en Fotografie	Makersfunctie	Activiteitenruimte
Creatieve Industrie en Ontwerp	Publieksfunctie	Atelier / werkplaats
Dans	Publieks/makersfunctie	Atelierwoning
Debat en Letteren	Bibliotheek	Bibliotheekzaal
Erfgoed	Broedplaats	Buitenruimte
Film	Buurthuis	Clubruimte
Multidisciplinair	Cultuureducatie	Depot
Muziek	Evenementenlocatie	Expositieruimte
Theater	Galerie	Filmzaal
TV en Radio	Museum	Foyer
	Nachtcultuur	Horeca
	Talentontwikkeling	(flex-)Kantoorruimte
	Vrije ruimte	Leslokaal
		Museumzaal
		Opnamestudio
		Podiumzaal
		Repetitieruimte

Tabel 1: Typologie cultuurvoorzieningen / conceptueel kader

Definities van elk van de verschillende categorieën zijn te vinden in Bijlage 1.

6.3 Analyse culturele ruimte: spreiding oppervlakte

De tweede onderzoeksvraag luidt: “wat is de samenstelling van de culturele infrastructuur verspreid over de stad: waar zit welke type voorziening in welke mate?” Deze zullen we beantwoorden op twee niveaus: (1) spreiding van cultuurvoorzieningen in het algemeen (zonder te kijken naar inpandige functies, en (2) spreiding van cultuurvoorzieningen per specifieke functie of kunstdiscipline. In wat volgt worden deze twee niveaus uitgewerkt.

6.3.1 Spreiding Algemeen

Er is in totaal 1.125.314 vierkante meter (m^2) aan ruimte voor kunst en cultuur in Amsterdam[1]. Zie de onderstaande kaart voor een visuele weergave van de culturele infrastructuur en waar deze zich wel en niet bevindt.

1 Oppervlakte in dit rapport betreft het Bruto Vloeroppervlak (BVO) van cultuurvoorzieningen. Dit betekent dat al het vloeroppervlak van een adres wordt meegeteld, ongeacht of het bruikbaar of verhuurbaar is.

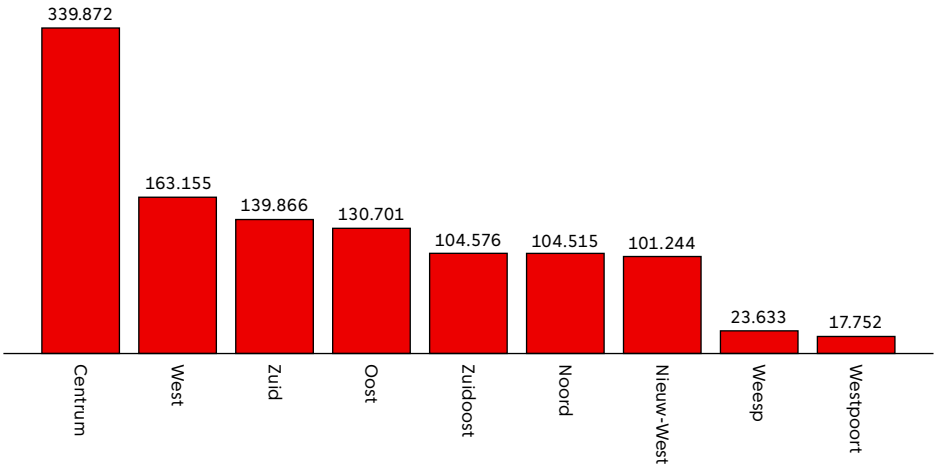
Figuur 3: kaart van de Amsterdamse culturele infrastructuur

Uit de figuur 1 wordt meteen duidelijk dat ruimte voor kunst en cultuur ongelijk is verdeeld over de stad. De hoogste concentratie van puntjes (die afzonderlijke cultuurvoorzieningen aanduiden) bevindt zich in het centrum, waar ze soms zo dicht op elkaar zitten dat ze niet van elkaar te onderscheiden zijn. Hoe verder we van het centrum bewegen, hoe schaarser de cultuurvoorzieningen worden.

De onderstaande grafiek (Figuur 2) geeft de totale oppervlaktes weer per stadsdeel. Hier is te zien dat stadsdeel Centrum de hoogste totale oppervlakte aan cultuurvoorzieningen heeft (339.872 m^2), en Westpoort (17.772 m^2) het laagste[2].

2 Stadsdeel Westpoort wordt vanwege de hoofdzakelijke industriële functie en zeer laag inwonersaantal (1.561) buiten beschouwing gelaten in dit analyse-hoofdstuk. Dit hoofdstuk richt zich dus exclusief op het vergelijken van de culturele infrastructuur in de 7 stadsdelen (Centrum, West, Noord, Oost, Zuid, Nieuw-West, Zuidoost) en stadsgebied Weesp.

Ruimte (m²) per stadsdeel

Figuur 4: spreiding van ruimte voor kunst en cultuur over stadsdelen

Het bovenstaande resultaat geeft inzicht in de de bruto spreiding van culturele vierkante meters over Amsterdam, maar niets over de samenstelling hiervan. Om te weten te komen wat voor voorziening waar in welke mate zit moeten we dieper duiken in de verschillende doeleinden waarvoor de voorzieningen ingezet worden, ofwel functies en kunstdisciplines.

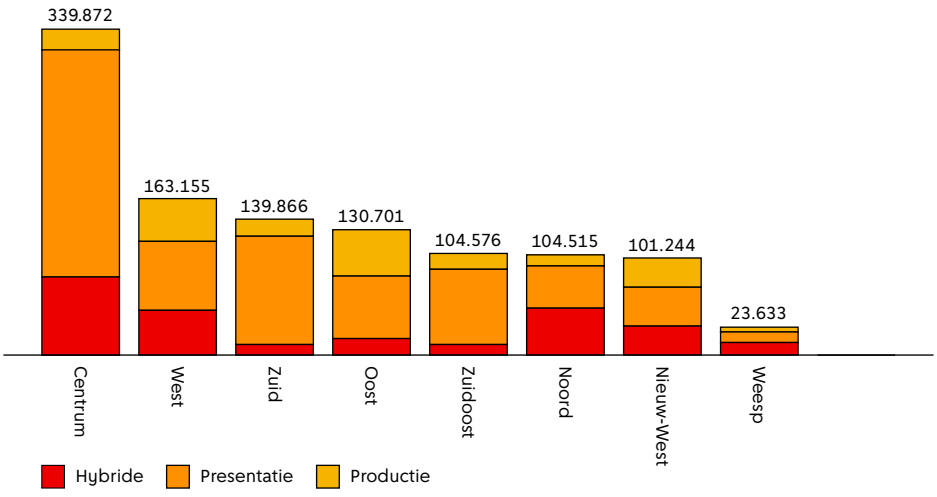
De volgende paragraven gaan hier dieper op in door de culturele infrastructuur te beschouwen door drie lenzen: *algemene functies*, *specifieke functies* en *kunstdisciplines*.

Ook analyseren we het formaat van de aanwezige cultuurvoorzieningen. Hier maken we onderscheid tussen drie soorten: *klein* (minder dan 500 m²), *middel* (500-[redacted]0 m²), *middelgroot* (2000-4000 m²) en *groot* (4000+ m²).

6.3.2 Spreiding per algemene functie

Volgens de typologie hebben cultuurvoorzieningen drie mogelijke algemene functies: productie (maken van werk), presentatie (werk tonen aan publiek) of hybride (zowel productie als presentatie). In het onderstaande figuur is te zien hoeveel ruimte er voor elke functie per stadsdeel is.

Ruimte (m²) per stadsdeel (X) en algemene functie (Y)

Figuur 5: spreiding ruimte over stadsdelen per algemene functie

Cultuurvoorzieningen met een productiefunctie zijn exclusief ingericht voor makers. Het zijn veelal multidisciplinaire verzamelgebouwen met allerlei soorten werkruimtes. Hieronder vallen broedplaatsen en studiocomplexen, maar ook productiehuizen, danscollectieven, orkesten en evenementenorganisatoren. Er is in totaal 197.412 m² in Amsterdam met een exclusieve productiefunctie. Zo zien we dat stadsdeel Oost de meeste ruimte voor productie heeft, namelijk 48.330 m² (24,5 procent). Het stadsdeel noemt zichzelf ook wel “het stadsdeel van de makers”. Onze data ondersteunt deze bevinding. Stadsdeel West en Nieuw-West volgen met respectievelijk 44.588 m² (22,6 procent) en 30.510 m² (15,5 procent). Ruim 60 procent van de productieruimte in Amsterdam bevindt zich in deze drie stadsdelen. In Zuidoost, Noord en Weesp vinden we de minste productievoorzieningen, respectievelijk 16.513 m² (8,4 procent), 11.580 m² (5,9 procent), 3.080 m² (1,6 procent).

Cultuurvoorzieningen met een exclusieve presentatiefunctie zijn ingericht voor het ontvangen van publiek. Voorbeelden hiervan zijn musea, poppodia, theaters, nachtclubs en galeries. Muziekscholen en andere cultuureducatieinstellingen vallen ook onder het kopje ‘presentatie’. In totaal is er 669.597 m² aan presentatievoorzieningen in Amsterdam. Stadsdeel Centrum is de koploper op dit gebied met 236.896 m² (35,4 procent). Hier bevinden zich talloze podia, musea, nachtclubs en andere publiekstrekkers. Zuid scoort ook hoog met 112.918 m² (16,9 procent), gevolgd door Zuidoost met 78.462 m² (11,7 procent) Stadsdeel Zuid huisvest een aantal toonaangevende musea met een groot vloeroppervlak, met name rondom het Museumplein. Zuidoost heeft twee grote poppodia met Afas Live & Ziggo Dome. In Noord, Nieuw-West en Weesp vinden we de minste presentatievoorzieningen, respectievelijk 44.037 m² (6,6 procent), 40.517 m² (6,1 procent), 7.407 m² (1,1 procent).

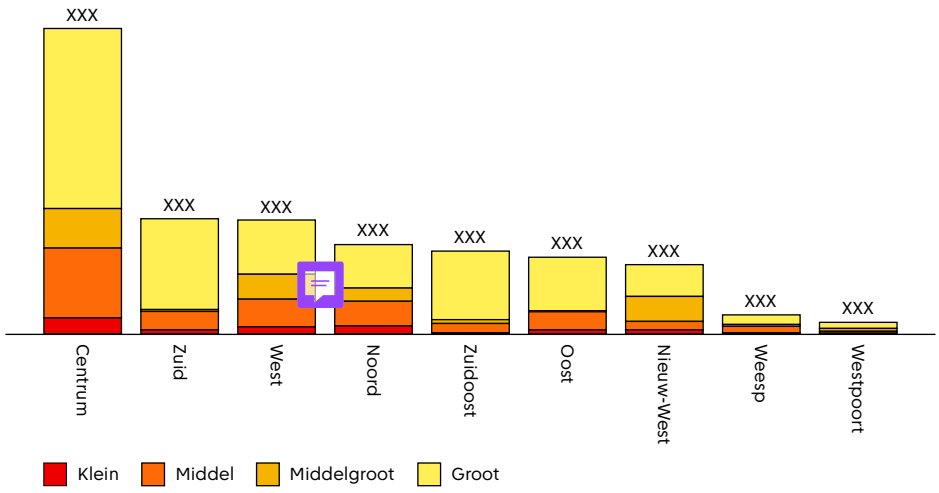
Voorzieningen met een hybride functie komen in allerlei soorten en maten. Ze zijn moeilijker te duiden middels bruto vloeroppervlak omdat hieruit niet duidelijk wordt in welke mate de voorziening ingericht is voor makers of publiek. Uit het totale oppervlak kunnen we immers niet opmaken hoe de ruimte is ingedeeld. Voorbeelden van hybride voorzieningen zijn theaters met repetitieruimte, productiehuizen met inpandige programmering, broedplaatsen met een podium of expositieruimte, of poppodia met inpandige opnamestudio’s. Ook bibliotheken en culturele buurtvoorzieningen hebben vaak een hybride functie. In totaal is er 258.305 m² aan hybride voorzieningen in de stad. We zien dat Centrum ook koploper is op het gebied van hybride voorzieningen, met 81.422 m² (31,5 procent) gevolgd door Noord met 48.898 m² (18,9 procent) en West met 46.656 m² (18,1 procent). In verhouding tot het totale aantal vierkante meters heeft Weesp heel veel hybride voorzieningen (55,4 procent van de totale oppervlakte in het stadsgebied). De minste hybride voorzieningen in absolute zin bevinden zich in Weesp, Zuidoost en Zuid. Hier vinden we respectievelijk 13.083 m² (5,1 procent), 9.600 m² (3,7 procent), 9.137 m² (3,5 procent).

Stadsdeel \ *algemene functie*	Productie	%	Presentatie	%	Hybride	%
Centrum	21.554	11,1	236.896	35,8	81.422	32,4
Zuid	17.811	9,2	112.918	17,1	9.137	3,6
Oost	48.330	24,9	65.181	9,8	17.190	6,8
West	44.588	23,0	71.911	10,9	46.656	18,6
Weesp	3.080	1,6	7.470	1,1	13.083	5,2
Noord	11.580	6,0	48.898	7,4	44.037	17,5
Nieuw-West	30.510	15,7	40.517	6,1	30.217	12,0
Zuidoost	16.514	8,5	78.462	11,8	9.600	3,8
Totaal	**194.412**		**669.597**		**258.305**	

Tabel 2: spreiding cultuurvoorzieningen per stadsdeel per algemene functie

Spreiding presentatievoorzieningen per formaat
Voorzieningen met een (gedeeltelijke) presentatiefunctie variëren qua publieksbereik. De ene bedient voornamelijk bewoners uit de directe omgeving, terwijl de andere bezoekers uit de hele stad, uit heel Nederland of van over de hele wereld trekt. Daarnaast heeft elke voorziening een bepaalde capaciteit: hoeveel bezoekers ze kunnen ontvangen per dag. Helaas is er geen data beschikbaar over de bezoekerscapaciteit van elke voorziening. Wel kunnen we in kaart brengen hoeveel voorzieningen van groot (4000+ m²), middelgroot (2000-4000 m²), middel (500-2000 m²) en klein formaat er zijn in de verschillende stadsdelen en daarmee een indicatie geven over bereik. Hieronder ligt de aanname dat hoe groter de instelling, hoe groter de kans dat de instelling een stedelijk of bovenstedelijk bereik heeft. Deze analyse is visueel weergegeven in Figuur 6.

Presentatieruimte (m²) per stadsdeel (X) en formaat (Y)

Figuur 6: spreiding ruimte over stadsdelen per formaat

De volgende conclusies kunnen getrokken worden op basis van de bovenstaande figuur:

- Grote voorzieningen (> 4000 m²):
  - Centrum (187.798), Zuid (94.695) en Zuidoost (82.240) hebben de meeste vierkante meters;
  - In Nieuw-West (52.516), Noord (45.333) en Weesp (10.000) vinden we de minste.
- Middelgroot (2000-4000 m²):
  - In Centrum (41.227), West (26.013) en Nieuw-West (23.069) zijn de meeste vierkante meters;
  - In Zuid (2.585), en Weesp (2.430), Oost (2.152) bevinden zich de minste.
- Middel (500-2000 m²)
  - De grootste concentratie van vierkante meters bevindt zich in Centrum (72.843), West (28.830) en Noord (25.727);
  - in Zuidoost (9.655), Nieuw-West (8.816) en Weesp (9.661) zijn de minste vierkante meters te vinden.
- Klein: (< 500 m²)
  - De meeste oppervlakte bevindt zich in Centrum (16.450), Noord (8.073) en West (7.189);
  - In Zuid (5.571), Zuidoost (2.052) en Weesp (1.492) vinden we de minste vierkante meters.

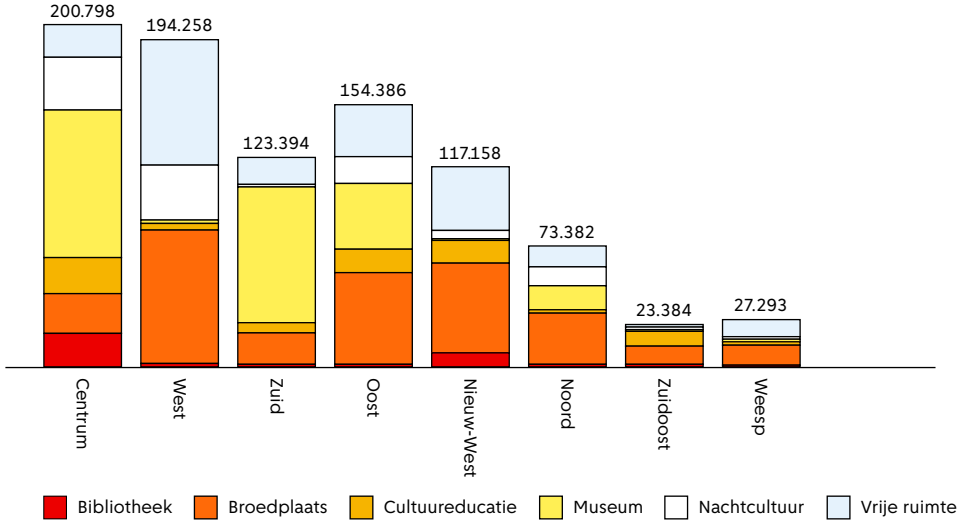
Stadsdeel \ *algemene functie*	Groot	%	Middel-groot	%	Middel	%	Klein	%
Centrum	187.798	33,5	41.227	34,1	72.843	37,7	16.450	31,2
Zuid	94.695	16,9	2.585	2,1	19.204	9,9	5.571	10,6
Oost	55.896	10,0	2.152	1,8	18.845	9,8	5.478	10,4
West	56.535	10,1	26.013	21,5	28.830	14,9	7.189	13,6
Weesp	10.000	1,8	2.430	2,0	6.631	3,4	1.492	2,8
Noord	45.333	8,1	13.802	11,4	25.727	13,3	8.073	15,3
Nieuw-West	33.139	5,9	23.069	19,1	8.816	4,6	5.710	10,8
Zuidoost	71.489	12,7	4.866	4,0	9.655	5,0	2.052	3,9
Totaal	**561.226**		**120.869**		**193.068**		**52.739**	

Tabel 2: spreiding presentatievoorziening per stadsdeel per formaat

6.3.3 Spreiding per specifieke functie

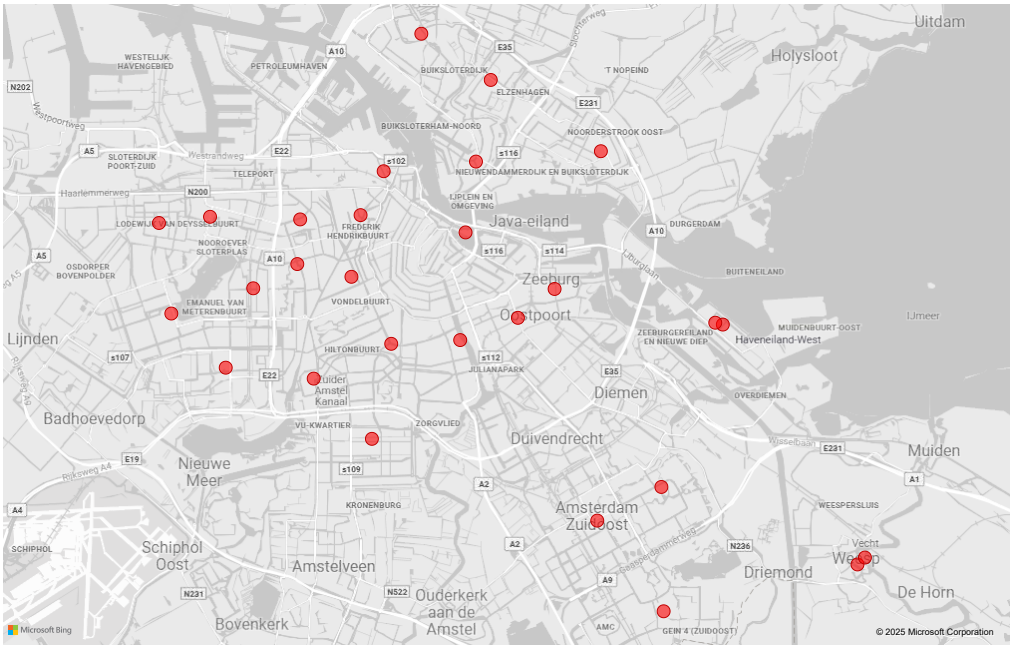
Volgens onze typologie kunnen cultuurvoorzieningen verschillende soorten specifieke functies hebben. In dit rapport lichten we er vijf uit: bibliotheek, broedplaats, cultuureducatie, museum en nachtcultuur. De onderstaande figuur laat zien hoe de verschillende soorten functies verspreid zijn over de verschillende stadsdelen.

Ruimte (m²) per stadsdeel (X) en specifieke functie (Y)

Figuur 7: spreiding ruimte over stadsdelen en stadsgebied per specifieke functie

Bibliotheken zijn qua locatie zeer gelijk verspreid over Amsterdam (zie figuur 8). De afstand in vogelvlucht tussen de verschillende bibliotheekvoorzieningen verschilt weinig, wat aangeeft dat de locaties strategisch gekozen is. Ze bevinden zich veelal op pleinen en knooppunten in verschillende buurten.

Figuur 8: kaart van bibliotheekvoorzieningen in Amsterdam

In totaal is er 40.922 m² aan bibliotheekvoorzieningen in Amsterdam Stadsdeel Centrum heeft bij uitstek de meeste bibliotheekruimte van de stad, ondanks dat er maar één vestiging is: 19.644 m² (48 procent). Op de tweede plek komt Nieuw-West met 8.225 m² (20,1 procent). In de rest van de stadsdelen zien we een vergelijkbare oppervlakte van tussen de 2000 en 3500 m² (met uitzondering van Weesp, met 838 m²).

Broedplaatsen zijn verzamelgebouwen voor betaalbare ateliers en atelierwoningen. In totaal is er 238.779 m² aan broedplaatsvoorzieningen in Amsterdam. De meeste broedplaatsen bevinden zich in West met 78.252 m² (32,8 m²). Hierop volgt Oost met 53.778 m² (22,5 procent) en Nieuw-West met 52.626 m² (22 procent). De minste broedplaatsruimte is te vinden in Zuidoost met 10.656 m² (4,5 procent).

Voorzieningen die zich richten op cultuureducatie bieden ruimte aan de Amsterdamse jeugd om binnen en buiten schooltijd kennis te kunnen maken met kunst en cultuur in de brede zin. Voorbeelden hiervan zijn muziek-, theater- en dansscholen. In totaal is er 73.035 m² aan cultuureducatievoorzieningen in Amsterdam. De meeste voorzieningen bevinden zich in Centrum, met 21.148 m² (29 procent). Hierop volgen Oost met 13.750 m² (18,8 procent) en Nieuw-West met 13.331 m² (18,3 procent). West, Noord en Weesp hebben de minste ruimte met respectievelijk 3.887 m² (5,3 procent), 3.553 m² (4,9 procent) en 2.243 m² (3,1 procent).

Amsterdam heeft in totaal 225.848 m² aan musea. Deze bevinden zich voornamelijk in de stadsdelen Centrum, Zuid en Oost. Centrum is koploper met 86.561 m² (38,3 procent), gevolgd door Zuid met 79.629 m² (35,3 procent) en Oost met 38.565 m² (17,1 procent). Het contrast met de andere stadsdelen is groot: West, Zuidoost en Nieuw-West hebben respectievelijk slechts 2.872 m² (1,3 procent), 903 m² (0,4 procent) en 756 m² (0,3 procent).

Nachtcultuur is alle kunst en cultuur die tussen 22:00 en 6:00 uur wordt aangeboden of specifiek geproduceerd wordt voor (of ter ondersteuning van) culturele nacht-programmering. Hieronder vallen clubs, maar ook specifieke radiostations of makers-plekken die zich exclusief richten op de productie van kunst & cultuur die bestemd is voor presentatie in de nacht. In totaal is er 102.013 m² aan nachtcultuur in de stad. West heeft de meeste ruimte op dit gebied met 32.216 m² (31,6 procent). Hierna volgen Centrum met 30.946 m² (30,4 procent) en Oost met 15.734 m² (15,4 procent). Noord en Nieuw-West hebben een aantal kleinere, experimentele nachtclubs. Zuidoost en Weesp hebben momenteel geen ruimte die ingericht is voor nachtcultuur. In Zuid is het aanbod heel beperkt met 1.340 m² (1,3 procent).

Vrije ruimte is “van onderop” georganiseerde plekken waar mensen elkaar ontmoeten, kunnen experimenteren, reflecteren en zich inzetten voor maatschappelijke doelen. Vaak vinden ze hun oorsprong in de krakersbeweging. De gebouwen zijn (vrijwel) volledig in zelfbeheer en worden collectief vormgegeven door maatschappelijke organisaties en burgers. In totaal is er 204.714 m² aan vrije ruimte in Amsterdam. West heeft de meeste vrije ruimte met 73.573 m² (35,9 procent), gevolgd door Nieuw-West met 37.365 m² (18,3 procent) en Oost met 30.462 m² (14,9 procent). De minste vrije ruimte bevindt zich in Noord, Weesp en Zuidoost met respectievelijk 12.254 m² (6,0 procent), 10.000 m² (4,9 procent) en 1.075 m² (0,5 procent).

De bovenstaande resultaten zijn samengevat in de onderstaande tabellen:

Stadsdeel \ *specifieke functie*	Bibliotheek	%	Broedplaats	%	Cultuur-educatie	%
Centrum	19.644	48,0	23.320	8,4	21.148	29,1
Zuid	2.190	5,4	18.430	6,6	5.984	8,2
Oost	2.097	5,1	53.778	19,3	13.750	18,9
West	3.458	8,5	78.252	28,1	3.887	5,4
Weesp	838	2,0	11.718	4,2	2.243	3,1
Noord	2.409	5,9	30.014	10,8	3.553	4,9
Nieuw-West	8.225	20,1	52.626	18,9	13.331	18,4
Zuidoost	2.061	5,0	10.656	3,8	8.689	12,0
Totaal	**40.922**		**278.794**		**72.585**	

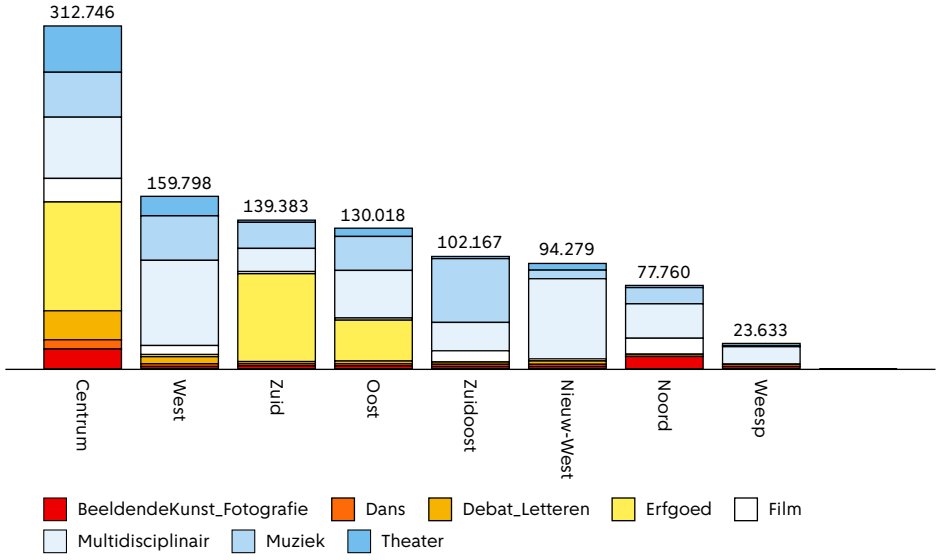
Stadsdeel \ *specifieke functie*	Museum	%	Nachtcultuur	%	Vrije Ruimte	%
Centrum	86.561	38,3	30.946	32,2	19.179	9,4
Zuid	79.629	35,3	1.340	1,4	15.821	7,7
Oost	38.565	17,1	15.734	16,4	30.462	14,9
West	2.872	1,3	32.216	33,5	73.573	35,9
Weesp	2.494	1,1	0	0,0	10.000	4,9
Noord	14.068	6,2	11.084	11,5	12.254	6,0
Nieuw-West	756	0,3	4.885	5,1	37.365	18,3
Zuidoost	903	0,4	0	0,0	1.075	0,5
Totaal	**225.848**		**96.205**		**204.714**	

Tabel 4: spreiding cultuurvoorzieningen per stadsdeel per specifieke functie

6.3.4 Spreiding per kunstdiscipline

Volgens de typologie kunnen cultuurvoorzieningen gericht zijn op negen soorten kunstdiscplines: beeldende kunst & fotografie, creatieve industrie & ontwerp, dans, debat & letteren, erfgoed, film, muziek, theater en tv & radio.[3] Voor instellingen die in de basis disciplineoverstijgend opereren hebben we de categorie multidisciplinair toegevoegd. In dit paragraaf analyseren we spreiding van cultuurvoorzieningen over Amsterdam door de lens van disciplines: welke disciplines zijn breed vertegenwoordigd in welk stadsdeel en welke minder? Zie figuur 9 voor een visuele weergave van de samenstelling van de culturele infrastructuur in de verschillende stadsdelen en stadsgebied, beschouwd vanuit het perspectief van kunstdisciplines.

Ruimte (m²) per stadsdeel (X) en kunstdiscipline (Y)

Figuur 9: spreiding cultuurvoorzieningen per stadsdeel per kunstdiscipline

Cultuurvoorzieningen die zich richten op beeldende kunst & fotografie bieden ruimte voor niet-interactieve kunst die uit- of verbeeldt. In totaal is 102.619 m² in de stad aan cultuurvoorzieningen die zich hier op richten. De hoogste concentratie van dit soort voorzieningen bevindt zich in Zuid met 55.139 m² (53,7 procent), gevolgd door Centrum met 20.121 m² (19,6 procent) en Noord met 11.144 m² (10,9 procent). De minste ruimte bevindt zich in Zuidoost, Weesp en Nieuw-West met respectievelijk 2.871 m² (2,8 procent), 2.526 m² (2,5 procent) en 681 m² (0,7 procent).

Dans als kunstdiscipline betreft bewegingskunst zonder sociale of educatieve insteek. Hieronder valt ook circus. In totaal is er 20.539 m² aan cultuurvoorzieningen in Amsterdam die zich richten op dans. Centrum is koploper met 8.437 m² (41,1 procent), gevolgd door West met 4.318 m² (21 procent). Zuidoost en Weesp hebben de minste ruimte met respectievelijk 488 m² (2,4 procent) en 158 m² (0,8 procent).

3 Creatieve Industrie & Ontwerp (CIO) en TV & Radio worden in deze analyse buiten beschouwing gelaten omdat de database in huidige vorm nog onvolledig is op het gebied van deze twee disciplines. De grens van deze disciplines met andere kunstdisciplines is namelijk poreus. CIO heeft veelal een commerciëlere insteek maar vertoont qua praktijk weinig afwijking van meer autonome kunstpraktijken. Hetzelfde geldt voor TV & Radio, er bestaat zowel een commerciële als niet-commerciële tak van dit discipline. Een scherpere afbakening en een daarmee gepaarde aanvulling van de database vereist aanvullend onderzoek.

Bij cultuurinstellingen met een focus op Debat & Letteren wordt er geschreven of gesproken kunst & cultuur geproduceerd of gepresenteerd. Hieronder vallen bibliotheken en debatpodia, waar de volgende presentatievormen een plek krijgen: lezingen, panelgesprekken, proza, poëzie, non-fictie en spoken word. Samen genomen met Letteren is er 57.055 m^2 aanwezig in de stad. Amsterdam heeft niet veel instellingen die zich primair richten op Debat. Hiervan zit de meerderheid in Centrum, uitkomend op een totaal van 30.754 m^2 (53,9 procent). Het grootste deel van de instellingen met een groot vloeroppervlak die zich primair richten op Letteren zijn bibliotheken. De analyse van dit discipline komt dus voor een groot deel overeen met die van bibliotheken.[4]

Erfgoed als kunstdiscipline betreft het tentoonstellen van uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen met culturele, educatieve en/of sociaalhistorische waarde. Dit verwijst dus voor het overgrote deel naar musea die zicht niet focussen op beeldende kunst of fotografie. In totaal is er 252.961 m^2 aan cultuurvoorzieningen die zich richten op erfgoed in Amsterdam. 123.845 m^2 (49 procent) hiervan bevindt zich in Centrum. 80.244 m^2 (31,7 procent) bevindt zich in Zuid en 37260 m^2 (14,9 procent) in Oost. De resterende 11612 m^2 (4,6 procent) bevindt zich in de andere stadsdelen.

Film betreft lineaire, niet-interactieve audiovisuele kunst: speelfilms, documentaires en (tv-)series. Er is in totaal 61.368 m^2 aan cultuurvoorzieningen die zich richten op film. Centrum heeft de meeste voorzieningen met 24.357 m^2 (39,7 procent), gevolgd door Noord met 14.650 m^2 (23,9 procent) en Zuidoost met 10.344 m^2 (16,8 procent). Merk op dat zowel Noord als Zuidoost één hele grote Pathé-bioscoop hebben, wat de hoge oppervlakte verklaart. Zuid, Oost en Nieuw-West hebben weinig voorzieningen met respectievelijk 1859 m^2 (3 procent), 1.433 m^2 (2,3 procent) en 507 m^2 (0,8 procent). Weesp heeft geen filmvoorziening.

Multidisciplinaire voorzieningen richten zich op meer dan één discipline of produceren of presenteren kunst & cultuur op het snijvlak van verschillende disciplines. De meeste voorzieningen in Amsterdam hebben een multidisciplinaire focus, namelijk 481.976 m^2. Centrum heeft de meeste multidisciplinaire ruimte met 109.095 m^2 (22,6 procent). West en Nieuw-West volgen met respectievelijk 89.587 m^2 (18,6 procent) en 82,500 m^2 (17,1 procent). Zuidoost, Zuid en Weesp hebben de minste multidisciplinaire ruimte met respectievelijk 31.997 m^2 (6,6 procent), 24.205 m^2 (5,0 procent) en 17.405 m^2 (3,6 procent). In Weesp heeft wel een heel hoog aandeel van de lokale culturele instellingen een multidisciplinaire focus, namelijk 73,6 procent.

Amsterdam is een stad met veel voorzieningen op het gebied van muziek, hier getypeerd als geluidskunst in brede zin. De stad heeft 235.326 m^2 aan muziekvoorzieningen in totaal. Zuidoost heeft de meeste vierkante meters tot haar beschikking, namelijk 60.948 m^2 (25,9 procent). Dit komt omdat er twee hele grote muziekvoorzieningen zijn in ArenAPoort, namelijk AFAS Live en de Ziggo Dome. Hierna volgen Centrum met 44.590 m^2 (18,9 procent) en West met 42.140 m^2 (17,1 procent). Noord, Nieuw-West en Weesp hebben de minste muziekvoorzieningen met respectievelijk 15.786 m^2 (6,7 procent), 7.836 m^2 (3,3 procent) en 2.643 m^2 (1,1 procent).

Theater is gedefinieerd als scenische podiumkunst en omvat de volgende subdisciplines: toneel, kleinkunst, cabaret & performancekunst. Er is in totaal 112.104 m^2 aan theater-voorzieningen in Amsterdam. Het merendeel bevindt zich in Centrum: 42.506 m^2 (37,9 procent). Hier bevinden zich een aantal grote theaters met een (inter)nationaal publiek. West en Zuidoost scoren ook relatief hoog met respectievelijk 23.958 m^2 (21,4 procent) en 15.048 m^2 (13,4 procent). In Zuidoost is het decoratelier van de Nationale Opera & Ballet gevestigd, wat een zeer groot vloeroppervlak bestrijkt. Zuid, Noord en Weesp scoren het laagst met respectievelijk 5.263 m^2 (4,7 procent), 2.536 m^2 (2,3 procent) en 2.221 m^2 (2,0 procent).

4 Boekhandels met weinig of geen culturele programmering vallen buiten de scope van dit onderzoek.

Stadsdeel \ k. discipline	Bld. kunst en fotogr.	%	Dans	%	Erfgoed	%	Film	%
Centrum	20.121	20,0	8.437	39,6	123.845	49,0	24.357	39,7
Zuid	55.139	54,8	2.205	10,3	80.244	31,7	1.859	3,0
Oost	4.348	4,3	2.206	10,3	37.260	14,7	1.433	2,3
West	3.773	3,8	4.318	20,3	2.872	1,1	8.218	13,4
Weesp	2.526	2,5	888	4,2	2.494	1,0	0	0,0
Noord	11.144	11,1	1.581	7,4	5.085	2,0	14.650	23,9
Nieuw-West	681	0,7	1.200	5,6	616	0,2	507	0,8
Zuidoost	2.871	2,9	488	2,3	500	0,2	10.344	16,9
Totaal	**102.619**		**20.593**		**252.916**		**61.368**	

Stadsdeel \ k. discipline	Multi-disciplinair	%	Muziek	%	Theater	%
Centrum	109.095	23,2	44.590	19,3	42.506	40,2
Zuid	24.205	5,1	23.782	10,3	5.263	5,0
Oost	53.053	11,3	33.191	14,4	8.128	7,7
West	89.587	19,0	42.140	18,2	23.958	22,6
Weesp	17.405	3,7	2.643	1,1	2.211	2,1
Noord	62.808	13,3	15.786	6,8	2.536	2,4
Nieuw-West	82.500	17,5	7.836	3,4	6.113	5,8
Zuidoost	31.997	6,8	60.948	26,4	15.084	14,3
Totaal	**481.976**		**235.326**		**112.104**	

Tabel 5: spreiding cultuurvoorzieningen per stadsdeel per kunstdiscipline

6.3.5 Discussie – van oppervlakte naar inwoners

Al het bovenstaande houdt geen rekening met verschillen tussen stadsdelen en stadsgebied; er wordt slechts gekeken naar totale oppervlakte per functie of discipline. Er zijn echter grote verschillen. Elk stadsdeel of stadsgebied heeft een ander inwonersaantal. Weesp – de kleinste – heeft veel minder inwoners (25.409) dan het grootste stadsdeel: Nieuw-West (164.789).

Daarnaast zijn er grote demografische verschillen . Als we kijken naar de verdeling van vier leeftijdsgroepen in Amsterdam: kinderen (0-17 jaar), jongvolwassenen (18-26 jaar), volwassenen (27-65 jaar) en ouderen (66+ jaar) zien we ook grote verschillen. In Zuidoost en Nieuw-West wonen meer kinderen en jongeren dan in andere delen van de stad. In Weesp en Centrum wonen de meeste ouderen, maar in Centrum wonen weer veel meer jongeren (17,5 procent) dan in Weesp (7,9 procent). Zie tabel 6 voor een overzicht van de demografie van de verschillende stadsdelen.

Demografie per stadsdeel

Stadsdeelnaam	Inwoners (%): 0-17	Inwoners (%): 18-26	Inwoners (%): 27-65	Inwoners (%): 66+
Centrum	8,5%	17,5%	58,8%	15,4%
Nieuw-West	19,4%	16,2%	52,5%	11,9%
Noord	19,7%	12,4%	54,3%	13,6%
Oost	16,2%	15,2%	58,1%	10,5%
Weesp	22,6%	7,9%	52,2%	16,9%
West	13,0%	14,3%	62,2%	10,1%
Westpoort	2,4%	60,0%	37,2%	0,4%
Zuid	13,6%	14,5%	57,3%	14,5%
Zuidoost	17,5%	17,3%	52,0%	13,2%

Tabel 6: Demografische samenstelling per stadsdeel

Dit is slechts het topje van de ijsberg wat betreft verschillen tussen stadsdelen. Het dient echter als illustratie en bevestiging dat ze wezenlijk van elkaar verschillen en daarmee een andere behoefte qua ruimte, functie en cultuuraanbod hebben. Daar komt bij dat waar meer mensen wonen, meer voorzieningen nodig zijn. Dit gegeven onderzoeken we in de volgende paragraaf. Hoe verhoudt de samenstelling van de culturele infrastructuur in verschillende delen van de stad zich tot de inwonersverdeling en de gehele culturele infrastructuur?

6.4 Spreiding per inwoner

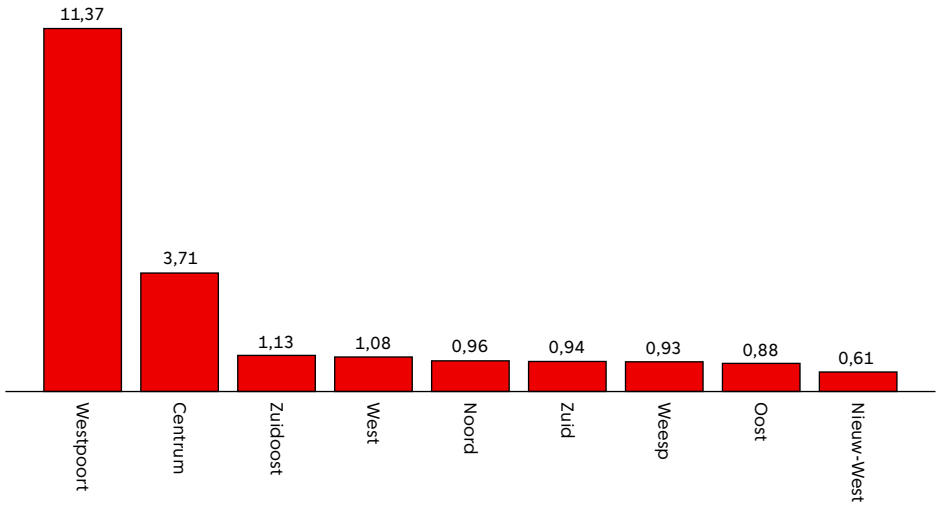
In deze paragraaf onderzoeken we de derde onderzoeksvraag: “hoe verhoudt de samenstelling van de culturele infrastructuur in verschillende delen van de stad zich tot de inwonersverdeling en de gehele culturele infrastructuur?”

Qua structuur herhaalt deze paragraaf de opbouw van paragraaf 6.3: eerst algemene functies en formaat, dan specifieke functies en kunstdisciplines. Het verschil ligt erin dat bij elke stap gecorrigeerd wordt voor de inwonersaantallen van de verschillende stadsdelen.

6.4.1 Oppervlakte per inwoner – algemeen

Om de derde onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden introduceren we een instrument genaamd de oppervlakte-inwoner (OI) ratio. Dit getal geeft aan hoeveel vierkante meters van een bepaalde soort cultuurvoorziening er aanwezig is voor een inwoner van een bepaald gebied. Dit kan berekend worden voor de Amsterdammer in het algemeen, maar ook voor de inwoner van een stadsdeel, gebied, wijk of buurt. Het wordt berekend door de totale oppervlakte van cultuurvoorzieningen met een bepaalde functie in een afgebakende geografische zone in Amsterdam te delen door het inwonersaantal van dezelfde zone.

Totaal per stadsdeel

Figuur 10: Oppervlakte per Inwoner (OI-ratio) voor elk stadsdeel/stadsgebied

De bovenstaande figuur laat een hele andere verdeling zien dan figuur 5: qua voorzieningenniveau lijken veel stadsdelen/stadsgebied op elkaar: met uitzondering van Centrum en Nieuw-West bevindt het gemiddelde voorzieningenniveau zich grofweg rond de 1 m^2 per inwoner. De gemiddelde OI-ratio in Amsterdam is 1,19 m^2 cultuurvoorziening per inwoner.

Het bovenstaande resultaat zegt wederom alleen iets over de bruto spreiding van de culturele infrastructuur over Amsterdam, niets over de samenstelling hiervan. Om te weten te komen wat voor voorziening waar in welke mate is het noodzakelijk om de OI-ratio te berekenen per functie en kunstdiscipline.

6.4.2 Oppervlakte per inwoner – algemene functies

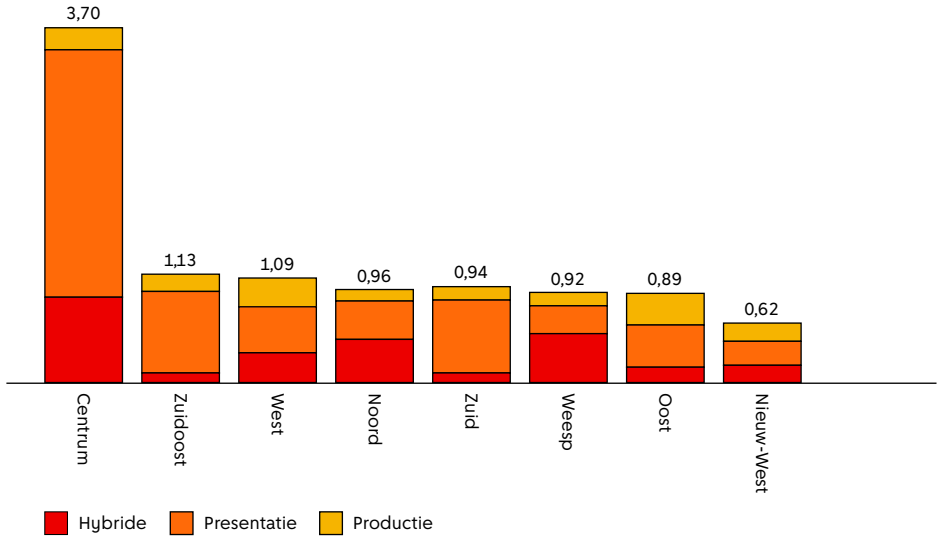
Stadsbreed ziet de gemiddelde OI-ratio per algemene functie er als volgt uit:

Algemene functie	Oppervlakte (m^2) per inwoner (OI)
Productiefunctie	0,28
Presentatiefunctie	0,71
Hybride	0,21

Tabel 7: gemiddelde oppervlakte per inwoner per algemene functie – stadsbreed

In de onderstaande figuur zijn de ratio's per stadsdeel/stadsgebied te zien. In de tabel is ook aangeduid of de OI-ratio van een specifiek stadsdeel en kunstdiscipline gemiddeld (=), boven het gemiddelde (+), ruim boven het gemiddelde (++), onder het gemiddelde (-) of ruim onder gemiddelde (--) is. De aanduiding 'ruim' betekent dat het meer dan 2x zoveel (++) of minder dan de helft (--) van het gemiddelde is.

Oppervlakte per inwoner (m²) per stadsdeel (X) en algemene functie (Y)

Figuur 11: Spreiding cultuurvoorzieningen per inwoner per stadsdeel per algemene functie

Stadsdeel \ algemene functie	Productie	+/-	Presentatie	+/-	Hybride	+/-
Centrum	0,23	+	2,58	++	0,89	++
Zuid	0,12	-	0,76	+	0,06	--
Oost	0,33	+	0,44	-	0,12	--
West	0,30	+	0,48	-	0,31	+
Weesp	0,12	-	0,29	--	0,51	+
Noord	0,11	-	0,40	-	0,45	+
Nieuw-West	0,19	-	0,25	--	0,18	-
Zuidoost	0,18	-	0,85	+	0,10	--

Tabel 8: Overzicht spreiding cultuurvoorzieningen per inwoner per stadsdeel per algemene functie

Uit het bovenstaande wordt het volgende duidelijk:

- Zuid, Weesp en Noord kampen met de grootste tekorten op het gebied van productievoorzieningen, namelijk respectievelijk 0,12, 0,12 en 0,11 m² per inwoner tegenover een gemiddelde van 0,21 m² per inwoner.
- Noord, Weesp en Nieuw-West kampen met de grootste tekorten op het gebied van presentatievoorzieningen, namelijk respectievelijk 0,40, 0,29 en 0,25 m² per inwoner tegenover een gemiddelde van 0,71 m² per inwoner.
- Oost, Zuidoost en Zuid kampen met de grootste tekorten op het gebied van hybride voorzieningen, namelijk respectievelijk 0,12, 0,10 en 0,06 m² per inwoner tegenover een gemiddelde van 0,23 m² per inwoner.

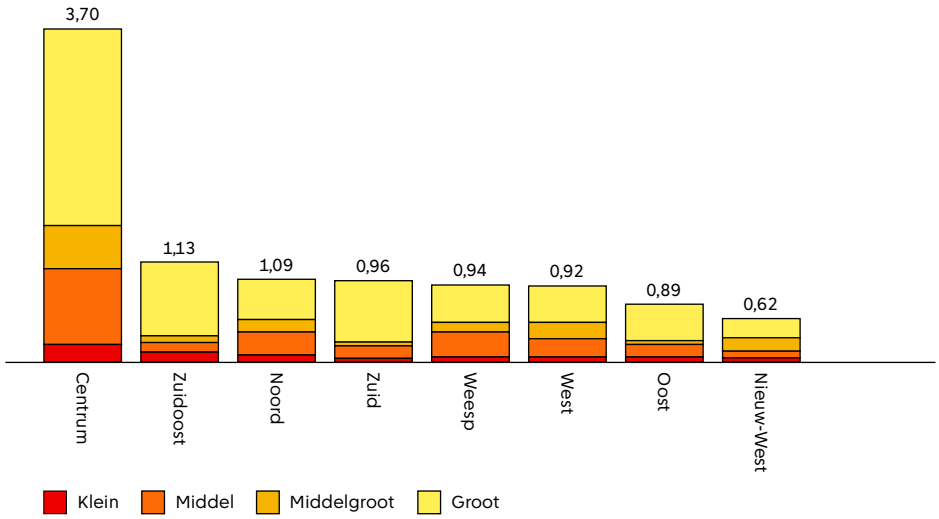
Misschien hier nog een paragraaf wijden aan de data van zuidoost? Zuidoost scoort op hoog, maar dit komt door de grote instellingen (Afas, Ziggo, Opera) die landelijk opereren en niet zozeer op buurtniveau

Oppervlakte per inwoner – formaat presentatievoorzieningen
Stadsbreed ziet de gemiddelde OI-ratio van voorzieningen met een presentatiefunctie per formaat er als volgt uit:

Formaat presentatievoorziening	Oppervlakte (m²) per inwoner (OI)
Groot (>4000 m²)	0,6
Middelgroot (2000-4000 m²)	0,13
Middel (500-2000 m²)	0,21
Klein (<500 m²)	0,06

Tabel 9: gemiddelde oppervlakte per inwoner presentatievoorzieningen per formaat – stadsbreed

Presentatieruimte (m²) per stadsdeel (X) en formaat (Y)

Figuur 12: Spreiding presentatievoorzieningen per inwoner per stadsdeel per formaat

Stadsdeel \ sp. functie	>4000 m²	+/-	2000 - 4000 m²	+/-	500 - 2000 m²	+/-	<500 m²	+/-
Centrum	2,05	++	0,45	++	0,79	++	0,18	++
Zuid	0,64	+	0,02	--	0,13	-	0,04	-
Oost	0,38	-	0,01	--	0,13	-	0,04	-
West	0,38	-	0,17	+	0,19	-	0,05	-
Weesp	0,39	-	0,10	-	0,26	+	0,06	=
Noord	0,42	-	0,13	=	0,24	+	0,07	+
Nieuw-West	0,20	--	0,14	+	0,05	--	0,03	--
Zuidoost	0,77	+	0,05	--	0,10	--	0,02	--

De volgende conclusies kunnen getrokken worden op basis van de bovenstaande tabel:

- In Oost (0,38), West (0,38) en Nieuw-West vinden we de minste grote voorzieningen per inwoner.
- De minste middelgrote voorzieningen per inwoner bevinden zich in Zuidoost (0,05), Zuid (0,02) en Oost (0,01);
- De laagste concentratie voorzieningen van het formaat middel vinden we in Zuidoost (0,10) en Nieuw-West (0,05).
- Kleine voorzieningen bevinden zich het minst in Nieuw-West (0,03) en Zuidoost (0,02).

6.4.3 Oppervlakte per inwoner – specifieke functies

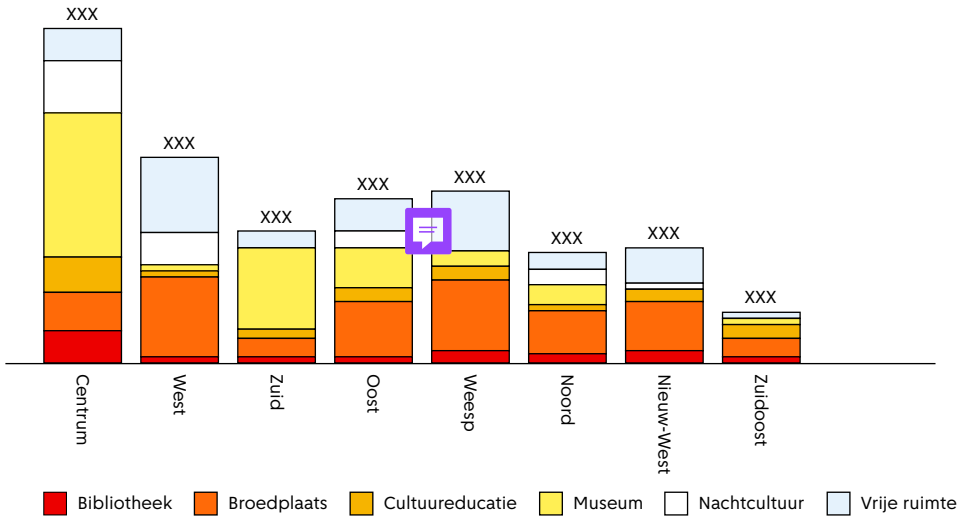
Stadsbreed ziet de gemiddelde OI-ratio per specifieke functie er als volgt uit:

Specifieke functie	Oppervlakte (m²) per inwoner (OI)
Bibliotheek (Bib)	0,04
Broedplaats (Brp)	0,30
Cultuureducatie (Ced)	0,08
Museum (Mus)	0,24
Nachtcultuur (Ncu)	0,10

Tabel 9: gemiddelde oppervlakte per inwoner per specifieke functie – stadsbreed

In de figuur 12 zijn de ratio's per stadsdeel/stadsgebied te zien. In tabel 10 is ook aangeduid of de OI-ratio van een specifiek stadsdeel en kunstdiscipline gemiddeld (=), boven het gemiddelde (+), ruim boven het gemiddelde (++), onder het gemiddelde (-) of ruim onder gemiddelde (--) is. De aanduiding 'ruim' betekent dat het meer dan 2x zoveel (++) of minder dan de helft (--) van het gemiddelde is.

Oppervlakte (m²) per inwoner per stadsdeel (X) per specifieke functie (Y)

Figuur 13: Spreiding cultuurvoorzieningen per inwoner per stadsdeel per specifieke functie

Stadsdeel \ sp. functie	Bib	+/-	Brp	+/-	Ced	+/-	Mus	+/-	Ncu	+/-
Centrum	0,21	++	0,25	-	0,23	++	0,94	++	0,34	++
Zuid	0,01	--	0,12	--	0,04	-	0,53	++	0,01	--
Oost	0,01	--	0,36	+	0,09	+	0,26	+	0,11	+
West	0,02	-	0,52	+	0,03	--	0,02	--	0,21	++
Weesp	0,03	-	0,46	+	0,09	+	0,10	--	0	--
Noord	0,02	-	0,28	-	0,03	--	0,13	-	0,10	=
Nieuw-West	0,05	+	0,32	+	0,08	=	0,01	--	0,03	--
Zuidoost	0,02	-	0,12	-	0,09	+	0,01	--	0	--

Tabel 10: Overzicht spreiding cultuurvoorzieningen per inwoner per stadsdeel per specifieke functie

Uit de bovenstaande figuren en tabellen kan het volgende worden geconcludeerd over de spreiding van specifieke functies over stadsdelen. Waar bevinden zich te grootste tekorten?

De minste voorzieningen zijn te vinden op het gebied van:
- Bibliotheken: in Zuid (0,01) en Oost (0,01), in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,04 m² per inwoner.
- Broedplaatsen: in Zuid (0,12) en Zuidoost (0,12) tegenover een stedelijk gemiddelde van 0,30 m² per inwoner.
- Cultuureducatie: in Zuid (0,04), West (0,03) en Noord (0,03), in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,08 m² per inwoner.
- Musea: in West (0,02), Zuidoost (0,01) en Nieuw-West, in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,24 m² per inwoner.
- Nachtcultuur: in Zuid (0,01), Weesp (0) en Zuidoost (0), in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,10 m² per inwoner.

6.4.4 Oppervlakte per inwoner – kunstdisciplines

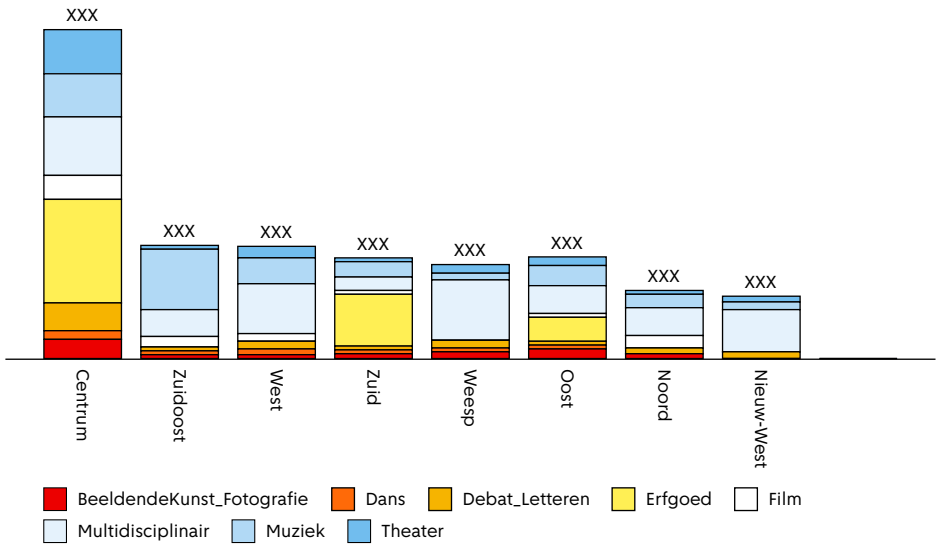
Stadsbreed ziet de gemiddelde OI-ratio per kunstdiscipline er als volgt uit:

Kunstdiscipline	Oppervlakte (m²) per inwoner (OI)
Beeldende Kunst & Fotografie (Bkf)	0,11
Dans (Dan)	0,02
Erfgoed (Erf)	0,27
Film (Fil)	0,07
Multidisciplinair (Mld)	0,51
Muziek (Muz)	0,25
Theater (The)	0,11

Tabel 11: gemiddelde oppervlakte per inwoner per kunstdiscipline – stadsbreed

In figuur 13 en tabel 12 zijn de ratio's per stadsdeel/stadsgebied te zien. In de tabel is ook aangeduid of de OI-ratio van een specifiek stadsdeel en kunstdiscipline gemiddeld (=), boven het gemiddelde (+), ruim boven het gemiddelde (++), onder het gemiddelde (-) of ruim onder gemiddelde (--) is. De aanduiding 'ruim' betekent dat het meer dan 2x zoveel (++) of minder dan de helft (--) van het gemiddelde is.

Oppervlakte per inwoner (m²) per stadsdeel (X) en kunstdiscipline (Y)

Figuur 14: Spreiding cultuurvoorzieningen per inwoner per stadsdeel per kunstdiscipline

Stadsdeel \ discipline	Bkf	+/-	Dan	+/-	Erf	+/-	Fil	+/-
Centrum	0,22	+	0,09	++	1,35	++	0,27	++
Zuid	0,37	++	0,01	-	0,54	+	0,01	--
Oost	0,03	--	0,01	-	0,25	-	0,01	--
West	0,03	--	0,03	+	0,02	--	0,05	-
Weesp	0,10	-	0,01	-	0,10	--	0	--
Noord	0,10	-	0,01	-	0,05	--	0,13	+
Nieuw-West	0,01	--	0,01	-	0,01	--	0,01	-
Zuidoost	0,03	--	0,01	-	0,01	--	0,11	+

Stadsdeel \ discipline	Mld	+/-	Muz	+/-	The	+/-
Centrum	1,19	++	0,49	+	0,46	++
Zuid	0,16	--	0,16	-	0,04	--
Oost	0,36	-	0,22	-	0,06	-
West	0,60	+	0,28	+	0,16	+
Weesp	0,68	+	0,10	--	0,09	-
Noord	0,58	+	0,15	-	0,02	--
Nieuw-West	0,50	-	0,05	--	0,04	--
Zuidoost	0,35	-	0,66	++	0,16	+

Tabel 12: gemiddelde oppervlakte per inwoner per stadsdeel per kunstdiscipline

Uit de bovenstaande figuren en tabellen kan het volgende worden geconcludeerd over de spreiding per inwoner van kunstdisciplines over stadsdelen. Waar bevinden zich de grootste tekorten?

De minste voorzieningen zijn te vinden op het gebied van:

- Beeldende Kunst en Fotografie: in Oost, West, Zuidoost (0,03) en Nieuw-West (0,01), in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,11 m^2 per inwoner.
- Dans: alle stadsdelen behalve Centrum (0,09) en West (0,03) hebben een voorzieningenniveau van 0,01 tegenover een stedelijk gemiddelde van 0,02 m^2 per inwoner.
- Erfgoed: in West (0,02), Nieuw-West (0,01) en Zuidoost (0,01) in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,27 m^2 per inwoner.
- Film: in Zuid, Oost, Nieuw-West (0,01) en Weesp (0) in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,07 m^2 per inwoner.
- Multidisciplinair: in Oost (0,36), Zuidoost (0,35) en Zuid (0,16) in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,51 m^2 per inwoner.
- Muziek: in Noord (0,15), Weesp (0,10) en Nieuw-West (0,05) in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,25 m^2 per inwoner.
- Theater: in Zuid, Nieuw-West (0,04) en Noord (0,02) in vergelijking met het stedelijke gemiddelde van 0,11 m^2 per inwoner.

6.5 Spreiding per stadsdeel

Elk stadsdeel van Amsterdam is verschillend. Niet alleen qua leefomgeving, historie en demografie, maar ook qua culturele infrastructuur.

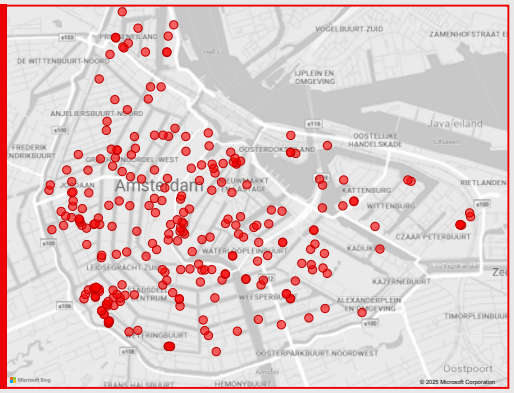
In wat volgt wordt elk stadsdeel afzonderlijk uitgelicht en getypeerd aan de hand van verschillende analyses. Zo ontstaat een profiel van elk stadsdeel: wat maakt ze uniek, op welke gebieden bevinden zich tekorten en hoe verhouden ze zich tot andere stadsdelen.

6.5.1 Centrum

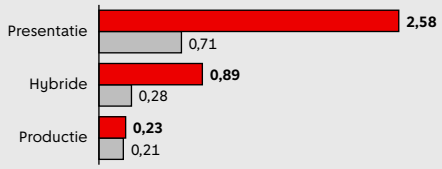
Profiel: Stadsdeel Centrum heeft een grote aantrekkingskracht op bezoekers, talent en bedrijven. De bezoekerseconomie zorgt voor banen en inkomsten, draagt bij aan vernieuwing, houdt voorzieningen in stand waar ook Amsterdammers gebruik van maken en ondersteunt het internationale en open karakter van de stad. De binnenstad huisvest een deel van de belangrijkste culturele instellingen van het land. Het stadsdeel bevat een hoge concentratie van kunst- en cultuurvoorzieningen van alle soorten.

Inwoners:	Gem. Vastgoed:
91.733 (9,8%)	**73.035** (26,1%)
Oppervlakte:	**OI-ratio:**
333.872 m² (29,7%)	**3,71 m² p/ inwoner**

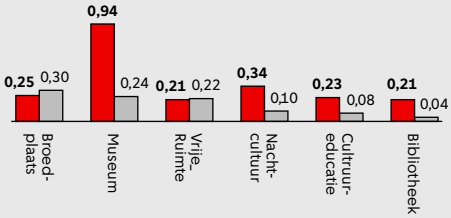
Tekorten: geen

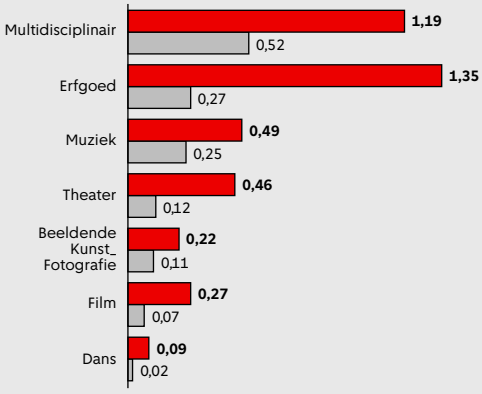
OI per algemene functie

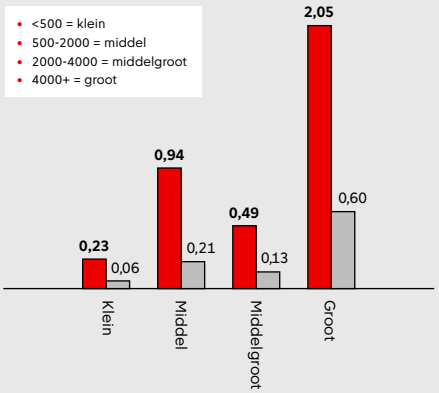
OI per specifieke functie

OI per kunstdiscipline

OI per Formaat publieksvoorzieningen

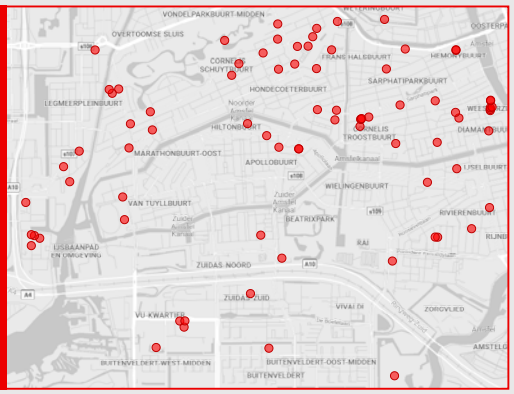

6.5.2 Zuid

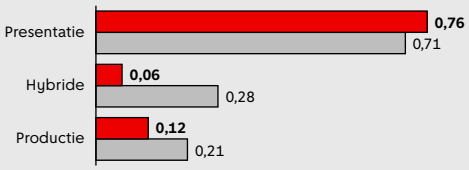
Profiel: Delen van Zuid worden steeds meer onderdeel van het stadscentrum. De Noordpijp en het Museumkwartier trekken bezoekers uit de hele stad en de regio en zijn ook voor toeristen een belangrijke bestemming. Zuid is een sterk stadsdeel, maar kent ook sociaaleconomisch kwetsbare buurten. In die buurten (bv. Diamantbuurt en Buitenveldert) zien we ook een lager cultureel voorzieningenniveau.

Inwoners:	Gem. Vastgoed:
149.000 (16,0%)	**36.096** (12,9%)
Oppervlakte:	**OI-ratio:**
139.866 m² (12,4%)	**0,94 m²** p/ inwoner

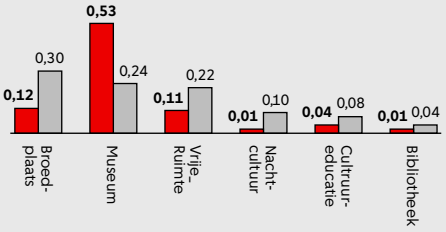
Tekorten: Voorzieningen met een productie- (broed-plaatsen) of hybride functie (productie en presentatie). Er is weinig nachtcultuur, bibliotheken, multidisciplinaire ruimte, theater, en film.

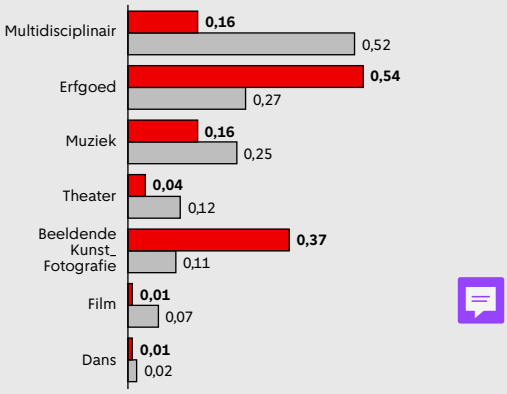
OI per algemene functie

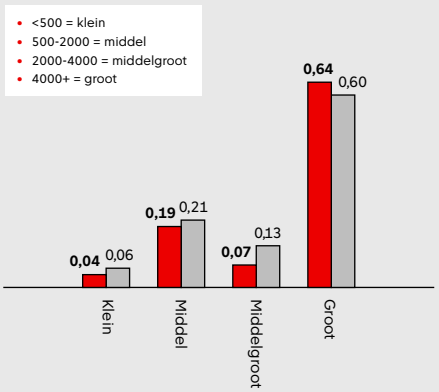
OI per specifieke functie

OI per kunstdiscipline

OI per Formaat publieksvoorzieningen

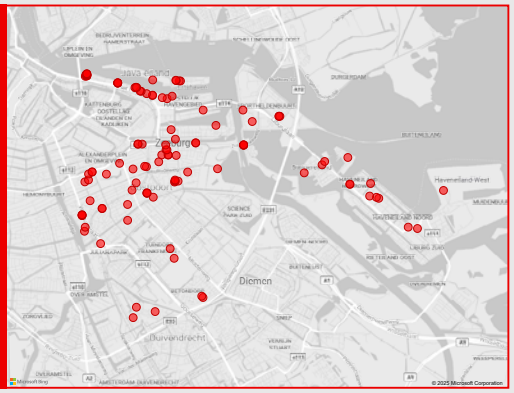

6.5.3 Oost

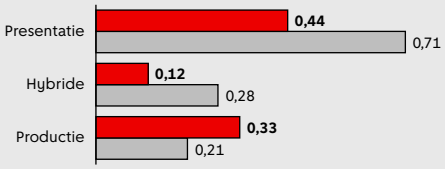
Profiel: Stadsdeel Oost is een mozaïek van zeer verschillende buurten met een eigen karakter en kwaliteiten. Het profileert zich als ‘stadsdeel van de makers’, wat te zien is aan de hoge concentratie broedplaatsen en makersplekken. Er is ook veel vrije ruimte, nachtcultuur en musea aanwezig. De grootste concentratie van cultuurvoorzieningen bevindt zich in de oude buurten tegen het Centrum en rondom Java-Eiland. De nieuwere, meer afgelegen buurten (IJburg en Watergraafsmeer) hebben daarentegen weinig voorzieningen.

Inwoners:	Gem. Vastgoed:
147.712 (15,9%)	**61.718** (22,1%)
Oppervlakte:	OI-ratio:
130.701 m² (11,6%)	**0,88 m²** p/ inwoner

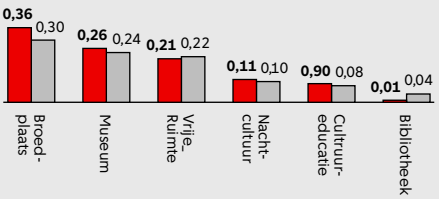
Tekorten: Middelgrote of grote voorzieningen voor presentatie of met een hybride functie (productie en presentatie), multidisciplinaire ruimte, film, theater en beeldende kunst. Er is weinig bibliotheekruimte.

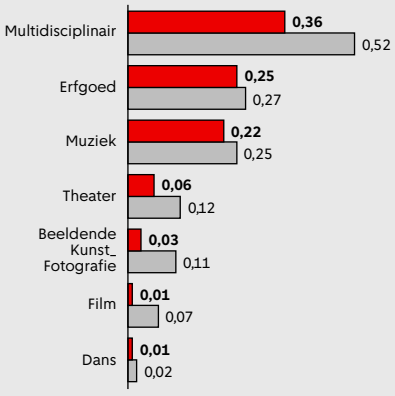
OI per algemene functie

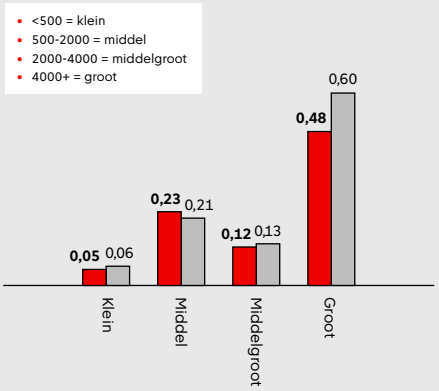
OI per specifieke functie

OI per kunstdiscipline

OI per Formaat publieksvoorzieningen

6.5.4 West

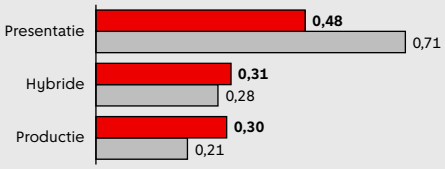
Profiel: Stadsdeel West heeft zich ontwikkeld tot een geliefde plek voor wonen, winkelen en uitgaan. In de meeste buurten is er een balans tussen rust en drukte en dure en betaalbare woningen. West heeft veel broedplaatsen, vrije ruimte en nachtcultuur. Daarnaast is er veel ruimte voor muziek en theater.

Inwoners:	Gem. Vastgoed:
150.374 (16,1%)	**30.933** (11,1%)
Oppervlakte:	OI-ratio:
163.155 m² (14,5%)	**1,08 m² p/ inwoner**

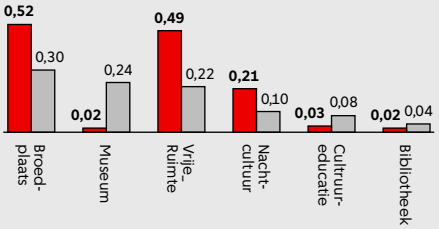
Tekorten: Grote voorzieningen met een presentatie-functie, musea (beeldende kunst / erfgoed) en bibliotheken zijn aandachtspunten.

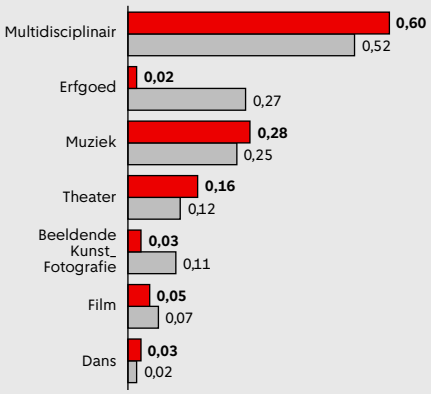
OI per algemene functie

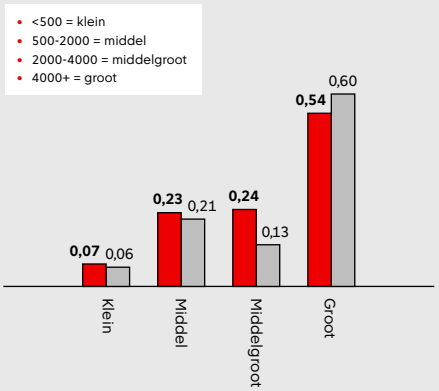
OI per specifieke functie

OI per kunstdiscipline

OI per Formaat publieksvoorzieningen

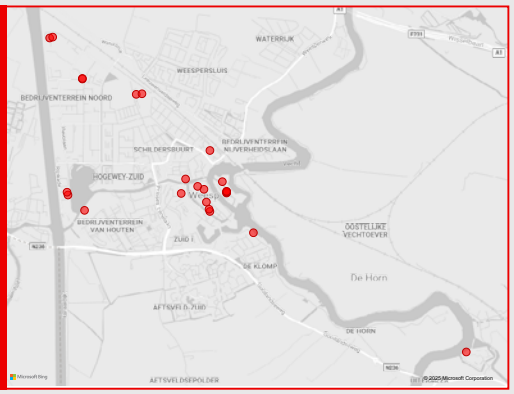

6.5.5 Weesp

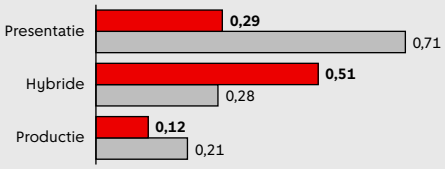
Profiel: Weesp is een vestingstad aan de Vecht met een historisch centrum dat goed bewaard is gebleven. Weesp is onderdeel van de Oude- en Nieuwe Hollandse Waterlinie en van de Stelling van Amsterdam. In 2022 is Weesp gefuseerd met Amsterdam.
De culturele infrastructuur bevat veel multidisciplinaire, lokaal gewortelde instellingen.

Inwoners:	Gem. Vastgoed:
25.409 (2,7%)	**5.330** (1,9%)
Oppervlakte:	OI-ratio:
23.633 m² (2,1%)	**0,93 m² p/ inwoner**

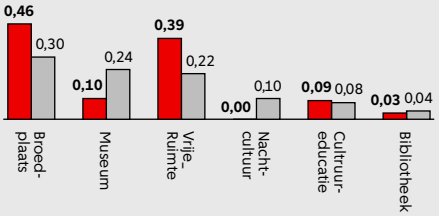
Tekorten: Grote presentatievoorzieningen, voorzieningen met een productiefunctie, musea (erfgoed), nachtcultuur, film, muziek.

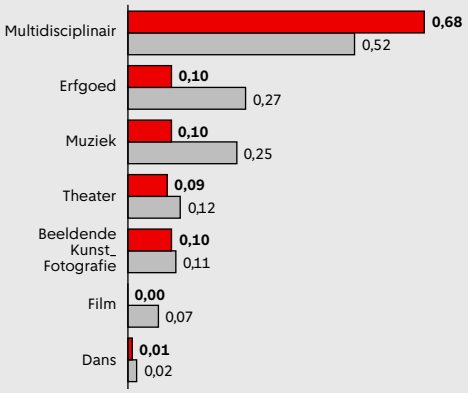
OI per algemene functie

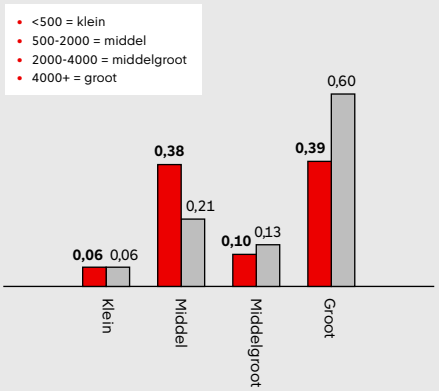
OI per specifieke functie

OI per kunstdiscipline

OI per Formaat publieksvoorzieningen

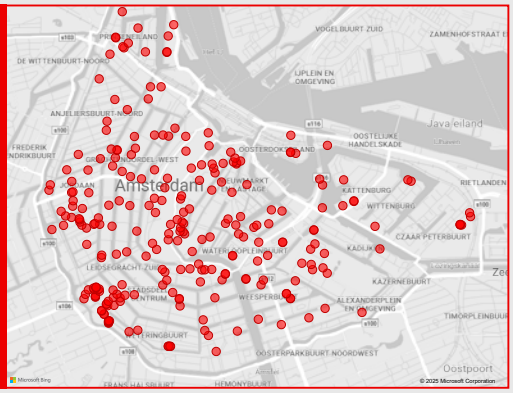

6.5.6 Noord

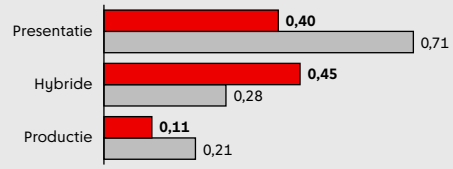
Ruimtelijk profiel: Noord is een overwegend luw en groen stadsdeel, bestaande uit buurten en tuindorpen met een eigen karakter. Er zijn veel kleine tot middelgrote cultuurvoorzieningen voor multidisciplinaire kunst & veel vooruitstrevende nachtcultuur. Ook zijn er meerdere filmvoorzieningen waaronder 1 grote bioscoop. Broedplaatsen hebben veelal een hybride functie (bv. NDSM Loods). Noord is een inhaalslag-stadsdeel, waar het cultuuraanbod achterloopt op de rest van de stad. Daarnaast gaat het aanzienlijk groeien door gebiedsontwikkelingen ter plaatse.

Inwoners:	Gem. Vastgoed:
108.792 (11,7%)	**30.745** (11,0%)
Oppervlakte:	**OI-ratio:**
104.515 m² (9,3%)	**0,96 m² p/ inwoner**

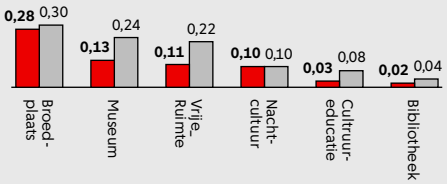
Tekorten: Grote presentatievoorzieningen, voorzieningen met exclusieve productiefunctie, musea (erfgoed), theater, bibliotheken, vrije ruimte

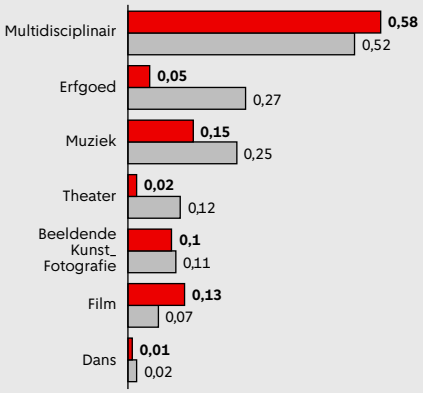
OI per algemene functie

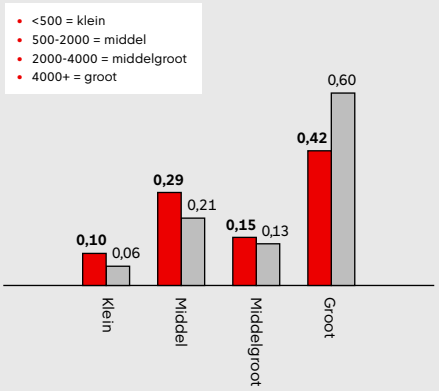
OI per specifieke functie

OI per kunstdiscipline

OI per Formaat publieksvoorzieningen

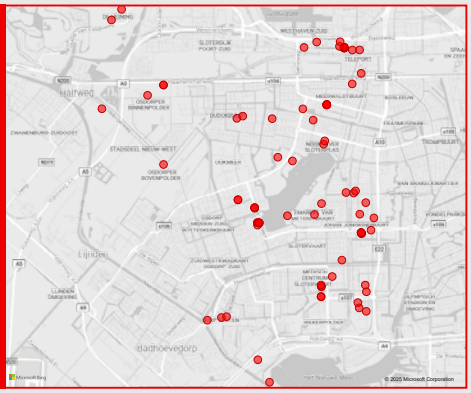

6.5.7 Nieuw-West

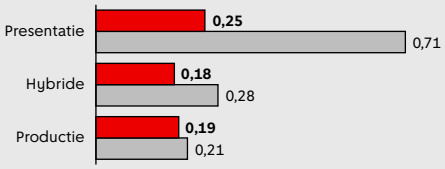
Profiel: Nieuw-West kent een prettige afwisseling tussen stedelijke en rustige plekken. Het stadsdeel groeit dankzij de gebiedstransformatie van het Schinkelkwartier, Sloterdijk en HavenStad en herontwikkeling van bestaande woongebieden. Er zijn veel makers-plekken en vrije ruimte, maar ook grote tekorten. Het stadsdeel is een stad op zich waar veel wordt uitgebreid (bijvoorbeeld HavenStad) maar ook wordt verdicht. Het is een inhaalslag-stadsdeel waar het huidige cultuuraanbod achterloopt en vanwege stadsuitbreiding meer culturele ruimte moet komen.

Inwoners:	Gem. Vastgoed:
164.789 (17,7%)	**34.750** (12,4%)
Oppervlakte:	OI-ratio:
101.244 m² (9,0%)	**0,61 m² p/ inwoner**

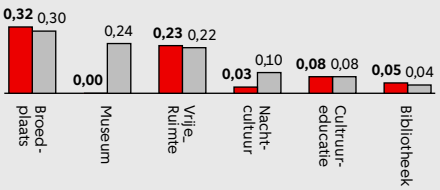
Tekorten: Zeer weinig presentatiesruimte van middel tot groot formaat; musea en expositieruimte (erfgoed / beeldende kunst of fotografie). Verder zijn er weinig voorzieningen voor film, muziek, theater en nachtcultuur.

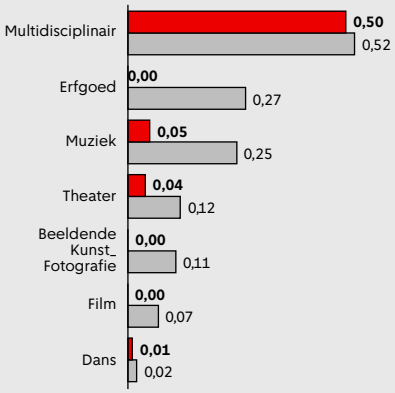
OI per algemene functie

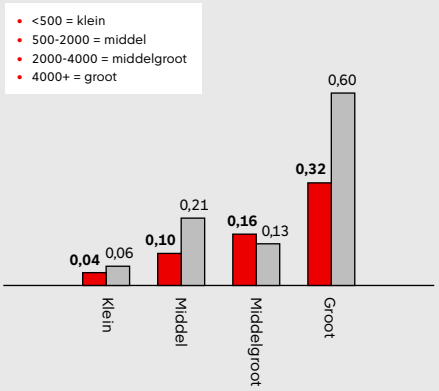
OI per specifieke functie

OI per kunstdiscipline

OI per Formaat publieksvoorzieningen

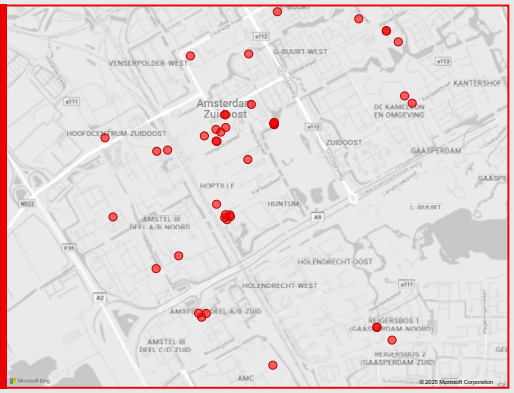

6.5.8 Zuidoost

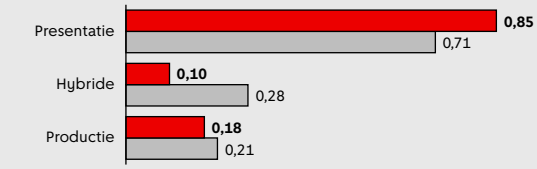
Profiel: Zuidoost is binnen Amsterdam bijzonder vanwege de diversiteit, ruimtelijke opzet, en de relatief grote afstand tot de rest van de stad. Er komen veel woningen bij, waardoor Zuidoost de komende jaren zal uitgroeien tot een sterke stedelijke kern met een duidelijk eigen karakter. Zuidoost is één van de inhaalslagstadsdelen, waar het cultuuraanbod achterloopt op de rest van de stad. Er zijn een aantal zeer grote muziekvoorzieningen met een nationaal bereik (Ziggo Dome, AFAS Live) die de meerderheid van de oppervlakte van het stadsdeel beslaan.

Inwoners:	Gem. Vastgoed:
92.378 (9,9%)	**5.245** (1,9%)
Oppervlakte:	**OI-ratio:**
104.576 m² (9,3%)	**1,13 m² p/ inwoner**

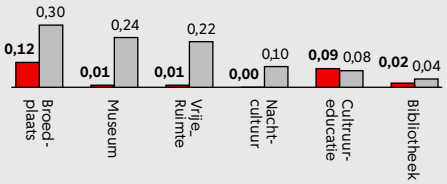
Tekorten: Hybride, multidisciplinaire voorzieningen (gecombineerde productie en presentatiefunctie), broed-plaatsen, musea (erfgoed / beeldende kunst en fotografie), vrije ruimte & nachtcultuur. Er zijn weinig presentatie-voorzieningen met een klein tot middelgroot formaat.

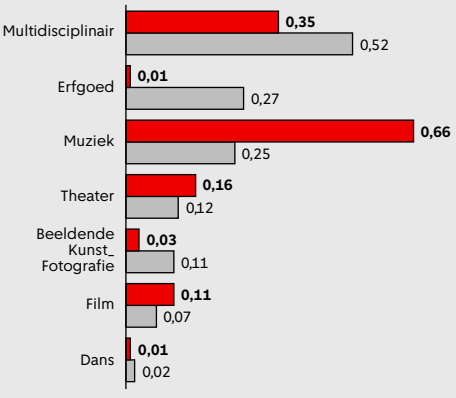
OI per algemene functie

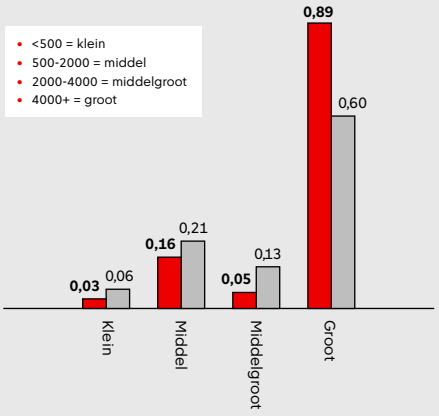
OI per specifieke functie

OI per kunstdiscipline

OI per Formaat publieksvoorzieningen

H7

FOTOGRAAF XXX

H7
Advies

Dit hoofdstuk geeft advies dat een antwoord vormt op de volgende vragen:
1. Hoe kunnen de resultaten van de nulmeting landen en geïntegreerd worden in gemeentelijke processen rondom de realisatie van nieuwe kunst- en cultuurvoorzieningen?
2. Hoe kunnen we een werkproces vormgeven om de data over de culturele infrastructuur actueel te houden en wat zijn de verschillende vormen, middelen en platformen waarmee we de resultaten kunnen presenteren aan een breed publiek?
3. Wat is de scope van het onderzoek en welke uitdagingen zijn ervaren bij het verzamelen van data?

7.1 Inzet nulmeting voor ruimtelijke opgave

Sturing van de realisatie van kunst- en cultuurvoorzieningen gebeurt met het strategisch kader Investeringen uit het SHP, waarbij de nulmeting één van de instrumenten is die hiervoor wordt ingezet (zie bijlage 4).

De nulmeting maakt het mogelijk om de ruimtelijke opgave te bepalen vanuit het huidige aanbod aan voorzieningen in de verschillende stadsdelen, gebieden, wijken en buurten. Het voorzieningenniveau van de verschillende stadsdelen kan met elkaar worden vergeleken om verschillen en tekorten te identificeren.

In het SHP en Kunstenplan staat dat de nulmeting op vier manieren ingezet wordt ter ondersteuning van de ruimtelijke opgave voor kunst en cultuur:
1. Prioritering van inzet en middelen;
2. Monitoring van veranderingen in culturele infrastructuur;
3. Concretiseren en aanjagen van de inhaalslag in Noord, Nieuw-West en Zuidoost;
4. Sturing van realisatie nieuwe voorzieningen in relatie tot de groei van de stad.

In wat volgt wordt een advies geformuleerd over de toepassing van de resultaten van de nulmeting om de ruimtelijke opgave te bepalen en de gemeentelijke inzet hierop te sturen.

7.1.1 Bepalen ruimtelijke opgave: twee varianten

Door tekorten in het huidige aanbod te identificeren, kunnen we hier ook op sturen. Dit kan op twee manieren:

- Variant 1 – kwantiteit: aantal vierkante meter kunst- en cultuurvoorzieningen (eventueel per inwoner) per gebied;
- Variant 2 – kwaliteit: aantal vierkante meter kunst- en cultuurvoorzieningen, onderverdeeld in functies (eventueel per inwoner), per gebied.

Bij variant 1 wordt er niet gekeken naar de inpandige functie van een cultuurvoorziening, maar alleen naar de totale oppervlakte (m^2) BVO1 of oppervlakte (m^2) per inwoner in een bepaald gebied. Zie onderstaande figuur voor een visuele weergave van sturingsvariant 1.

Voordelen van variant 1:

- Makkelijk verkrijgbare data: exclusief gebaseerd op direct raadpleegbare data van het Kadaster (BAG) en afdeling Onderzoek & Statistiek (O&S).
- Concretiseert inhaalslag: demonstreert dat er in Noord, Nieuw-West en Zuidoost minder voorzieningen zijn en waar deze tekorten zich bevinden.
- Eenvoudig: interpretatie vereist geen technische kennis over verschillen tussen soorten cultuurvoorzieningen. Hierdoor makkelijker om met stakeholders om te zetten in gebiedsgerichte behoefte.
- Direct toepasbaar: sluit aan op gemeentelijke werkwijze met betrekking tot referentienorm, waar ook geen onderscheid wordt gemaakt op het gebied van inpandige functies.

De nadelen van variant 1:

- Ongenuanceerd: houdt geen rekening met vertegenwoordiging van functies in culturele infrastructuur (bijvoorbeeld 2 grote muziekpodia in Zuidoost met een zeer groot vloeroppervlak of veel podia en musea met internationaal bereik in Centrum). Kan leiden tot ongewenste conclusies: geen inhaalslag nodig in Zuidoost of spreiding van grote podia en musea (vooral in Centrum) naar andere stadsdelen.

Bij variant 2 wordt er wel gekeken naar de inpandige functie van een cultuurvoorziening. Dit levert specifieke totale oppervlaktes (m^2) BVO per functie op of specifieke oppervlakte (m^2) per inwoner in een bepaald gebied. Zie onderstaande figuur voor een visuele weergave van sturingsvariant 2.

Voordelen van variant 2:

- Innovatief: geheel nieuwe werkwijze die precieze sturing van realisatie nieuwe cultuurvoorzieningen mogelijk maakt.
- Analytische kracht: maakt talloze analyses over samenstelling van culturele infrastructuur in een specifiek gebied mogelijk (bijvoorbeeld inzoomen op Zuidoost), maar ook analyses die inzoomen op broedplaatsen, nachtcultuur of specifieke kunstdisciplines.
- Genuanceerd: laat zien dat de culturele infrastructuur van elk gebied unieke tekorten en oververtegenwoordiging bevat.

Nadelen van variant 2:

- Complex: interpretatie vereist technische kennis over verschillen tussen soorten cultuurvoorzieningen. Hierdoor moeilijker om samen met stakeholders om te zetten in gebiedsgerichte behoefte. Daarnaast zijn gemeentelijke processen nog niet ingericht op deze werkwijze.
- Tijdrovend: data op functieniveau is niet direct beschikbaar en moet handmatig gegenereerd worden, wat zeer arbeidsintensief is.

Ons advies is om per direct te beginnen met sturing volgens variant 1 en op de lange termijn toe te werken naar sturing op basis van variant 2. Variant 1 sluit qua werkwijze aan op de huidige referentienorm en is daarmee meteen toe te passen. Wel is er tijd nodig om kennis en draagvlak voor de nulmeting binnen de gemeentelijke organisatie te bewerkstelligen, met name binnen de directies Grond en Ontwikkeling, Gemeentelijk Vastgoed en Maatschappelijke Voorzieningen. Met variant 1 is het al mogelijk om de opgave op stadsdeelniveau gedetailleerder uit te werken dan nu gedaan wordt.

7.1.2 Ruimtelijke ambitiekaarten

Aan de hand van woningbouwprognoses per stadsdeel kunnen we met de referentienorm berekenen hoeveel m^2 BVO aan culturele voorzieningen er per stadsdeel nodig zijn. Dit werpt echter de vraag op welk type culturele voorziening er dan gerealiseerd moet worden.

De nulmeting geeft alleen inzicht in de huidige stand van zaken met betrekking tot cultuurvoorzieningen in Amsterdam. Analyses geven aan dat sommige stadsdelen of stadsgebied qua oppervlakte voor- of achterlopen op anderen met betrekking tot specifieke kunstdisciplines, type locaties of type functies. Dit zegt echter niks over de oorzaak van dit tekort of de lokale behoeftes. In andere woorden, wat er momenteel is in de stad zegt niks over wat er zou moeten zijn.

De gemeentelijke ambities voor cultuurvoorzieningen zijn nog niet bepaald. Het Kunstenplan, SHP en coalitieakkoord bieden hiervoor houvast, maar een gedragen strategie vereist aanvullende inbreng van externe stakeholders. De vertaalslag van de huidige situatie naar ambities voor de toekomst moet opgesteld worden met makers, instellingen en vertegenwoordigers in de verschillende stadsdelen. Deze ambities kunnen samengevat worden in een ambitiekaart voor elk stadsdeel die specifieke gebieden en locaties aanwijst en hier concrete doelen qua oppervlakte in invulling aan verbindt. Ons advies is om hier een werkproces voor te ontwikkelen.

7.1.3 Standaard-typologieën

In het planvormingsproces voor gebiedsontwikkelingen moet in een vroeg stadium duidelijk zijn wat de haalbaarheid en implicaties zijn van de ambities om bepaalde soorten culturele voorzieningen te realiseren. De functie van het gebouw en het karakter van de omgeving bepalen mede het Programma van Eisen (PvE) en dit heeft procesmatige en financiële gevolgen. Een podiumzaal heeft hele andere ruimtelijke vereisten dan een danszaal of een expositieruimte, wat daardoor hele andere kosten en exploitatiemogelijkheden met zich meebrengt.

Er is behoefte aan blauwdrukken van standaardtype culturele voorzieningen die de gemeente realiseert. Denk hierbij aan theaters, musea, poppodia en broedplaatsen. Voor elk type voorziening zijn er terugkomende vragen over de type ruimtes die zo'n voorziening moet bevatten en de realisatiekosten, exploitatiemogelijkheden en algehele haalbaarheid op een specifieke locatie. Momenteel is alleen het Bruto Vloeroppervlak (BVO) van elk gebouw bekend. Ons advies luidt om zulke standaard-typologieën te gaan ontwikkelen door gebruik te maken van de data uit de nulmeting.

7.2 Doorontwikkeling onderzoek

7.2.1 Werkproces cultuurmonitor

Er zijn nog geen definitieve werkafspraken over hoe de database actueel gehouden kan worden. Het aanvullen en controleren van de data is een zeer arbeidsintensieve klus waar veel handmatig opzoek- en invulwerk bij komt kijken. Daar komt bij dat de Amsterdamse kunst- en cultuursector snel verandert, waardoor het moeilijk is om op de hoogte te blijven van alle nieuwe en verdwijnende instellingen. Daarom moet er nagedacht worden hoe de data ingevuld, aangevuld en gecontroleerd kan worden (bijvoorbeeld met scrapers) en met welke partners er samengewerkt kan worden om de kwaliteit van de dataset te waarborgen. Hiervoor moet een slim werkproces opgestart worden. De mogelijkheden voor automatisering (bijvoorbeeld door gebruik van scrapers) kunnen ook onderzocht worden.

Daar komt bij dat de huidige database wellicht omvangrijk, maar niet volledig is. Het is vrijwel zeker dat er nog instellingen in Amsterdam zijn die we nog niet in het vizier hebben. Daarom is het van belang dat we actief op zoek blijven naar instellingen die nog niet in de database staan en in de gaten houden of er voorzieningen ontstaan of verdwijnen. Dit wordt op dit moment bereikt door het opstarten van een doorlopende samenwerking op dit gebied met de gebiedsteams kunst en cultuur in de stadsdelen en de stad in te gaan om te observeren.

Daarnaast is bepaalde informatie moeilijk te achterhalen zonder de instellingen zelf hiervoor te raadplegen (zie Hoofdstuk 7.3 'Scope en Begrenzing' voor een gedetailleerdere uitwerking van dit onderwerp). Deze informatie kan verzameld worden door middel van een vragenlijst en gesprekken met instellingen.

7.2.2 Communicatiestrategie

De publiek toegankelijke interactieve kaart is momenteel te vinden op maps.amsterdam.nl. Hoewel er via de nieuwsbrief en verschillende gemeentelijke stakeholders extern gecommuniceerd is over de kaart, geniet deze momenteel vooral bekendheid bij een deel van de Amsterdamse culturele instellingen.

Een bredere communicatiestrategie met als doel om bewustwording van de cultuurkaart onder culturele instellingen (maar ook bewoners en bezoekers) te vergroten, biedt ook kansen om de data aan te vullen en te controleren. Gebruikers kunnen enerzijds de kaart raadplegen om een goed inzicht te krijgen in het cultuuraanbod. De database is het meest volledige overzicht dat er op dit moment bestaat van Amsterdamse culturele voorzieningen. Anderzijds levert een groter bereik van de kaart ook betere data op. Alle gebruikers kunnen namelijk onjuiste of ontbrekende informatie signaleren en doorgeven via de vragenlijst.

Daarnaast heeft maps.amsterdam.nl slechts beperkte functionaliteiten op het gebied van vormgeving. Samenwerking met marketing- en vormgevingspartners kunnen een aantrekkelijkere kaart voor een communicatiecampagne opleveren die de aandacht trekt van geïnteresseerden. Via dezelfde weg kunnen ook verschillende interactieve kaarten en functionaliteiten ontwikkeld die niet mogelijk zijn via maps.amsterdam.nl.

Een groter bewustzijn van de kaart binnen de sector kan er ook voor zorgen dat de reeds aanwezige culturele ruimte in Amsterdam efficiënter gebruikt wordt. Op de kaart is te zien wat voor type ruimtes elk pand tot zijn beschikking heeft. Een danser die een dansstudio zoekt, kan de kaart gebruiken om te zien welke gebouwen deze ruimte inpandig hebben.

Kortom, de interactieve kaart – mits breed gecommuniceerd – biedt kansen op zowel het gebied van bewustwording van het huidige cultuuraanbod als het verbeteren van de kwaliteit van de data.

7.3 Scope en begrenzing

Wat is een kunst- en cultuurvoorziening?

Dit onderzoek bevat in- en uitsluitingscriteria om te bepalen wat er wel en niet onder de noemer 'kunst- en cultuurvoorziening' valt. Deze criteria zijn door de afdeling K&C zelf opgesteld omdat er geen consensus bestaat over wat 'kunst en cultuur' precies betekent. Desalniettemin zijn we tot een operationele definitie gekomen.

De volgende criteria worden gehanteerd om cultuurvoorzieningen te onderscheiden van andere soorten voorzieningen:

Culturele voorziening =
- De gevestigde organisatie heeft een bezoekadres én een postadres;
- De gevestigde organisatie richt zich primair op de productie en/of presentatie van kunst & cultuur;
  - Productie: >50% van de ruimte is op permanente basis ingericht voor culturele makers en/of de productie van kunst & cultuur
  - Presentatie: >52 publieke culturele bijeenkomsten per jaar

Het eerste criterium is eenduidig toe te passen, het tweede wordt al lastiger. Data over de hoeveelheid productie en/of presentatie-activiteiten per instelling is niet beschikbaar. Op basis van desk research is een inschatting gemaakt of er wel of niet voldaan werd aan het tweede criterium.

Uitgesloten functies
Er zijn een aantal functies uit de typologie die nog onvolledig opgenomen zijn in de database. Deze zijn onderstreept in de onderstaande tabel:

Kunstdiscipline	Type locatie	Type ruimte
Beeldende Kunst en Fotografie	Makersfunctie	Activiteitenruimte
Creatieve Industrie en Ontwerp	Publieksfunctie	Atelier / werkplaats
Dans	Publieks/makersfunctie	Atelierwoning
Debat & Letteren	Bibliotheek	Bibliotheekzaal
Erfgoed	Broedplaats	Buitenruimte
Film	Buurthuis	Clubruimte
Multidisciplinair	Cultuureducatie	Depot
Muziek	Evenementenlocatie	Expositieruimte
Theater	Galerie	Filmzaal
TV en Radio	Museum	Foyer
	Nachtcultuur	Horeca
	Talentontwikkeling	(flex-)Kantoorruimte
	Vrije ruimte	Leslokaal
		Museumzaal
		Opnamestudio
		Podiumzaal
		Repetitieruimte

Tabel 12: Typologie cultuurvoorzieningen met arcering

Zoals eerder aangegeven in een voetnoot is de grens tussen *Creatieve Industrie en Ontwerp* en andere kunstdisciplines poreus. We zouden kunnen zeggen dat organisaties in de eerste categorie overwegend een commerciëlere insteek hebben, meer toepassingsgericht zijn en vaker in opdracht werken van bedrijven dan kunst- en cultuurinstellingen, die juist minder commercieel opereren. Waar ligt echter de grens? Veel culturele instellingen verhuren hun ruimtes aan private partijen om hun culturele activiteiten te financieren, en veel kunstenaars doen ook werk in opdracht van private partijen. Wanneer bevindt een organisatie zich in de ene of de andere categorie? Deze

grens is niet helder te trekken. Daarnaast zijn we niet in bezit van een volledig overzicht van alle partijen die actief zijn in de creatieve industrie. De categorie 'Creatieve Industrie en Ontwerp' is daarom niet meegenomen in de analyses.

Buurthuizen worden regelmatig gebruikt voor culturele doeleinden omdat ze goede faciliteiten hebben voor kleine, vaak buurtgerichte culturele activiteiten. Is een buurthuis daarmee een culturele instelling? Dat hangt ervan af hoeveel culturele partijen er gebruik van maken. Dit kunnen we echter lastig kwantificeren, waardoor 'buurthuis' als categorie niet opgenomen is in de analyses.

Pop-up culturele evenementen kunnen op allerlei locaties worden georganiseerd, niet alleen in gebouwen met een culturele functie. Er zijn *evenementenlocaties* die regelmatig gebruikt worden voor cultuur, zoals de Beurs van Berlage, de Nieuwe Kerk en de Johan Cruyff ArenA. Moeten we deze locaties daarom rekenen tot de culturele infrastructuur? In dit onderzoek is gekozen om locaties die exclusief voor evenementenverhuur bedoeld zijn, buiten beschouwing te laten.

Cultuureducatie en talentontwikkeling worden vaak met elkaar verward. Beide hebben een educatieve insteek, maar een andere doelgroep. Cultuureducatie-activiteiten hebben betrekking op kinderen en jongeren en worden ontplooid in samenwerking met scholen. Talentontwikkelingsactiviteiten hebben betrekking op een ontwikkeltraject voor een toekomstig creatief beroep. Dit kan zowel op jongeren als volwassenen betrekking hebben. Het is een apart traject om potentiële talenten tot bloei te laten komen. Cultuurinstellingen maken echter op hun website niet altijd een duidelijk onderscheid tussen deze twee soorten activiteiten, waardoor 'talentontwikkeling' in de analyse buiten beschouwing is gelaten.

Culturele clusters – verzamelingen van culturele organisaties met dezelfde specialisatie die in de buurt van elkaar vestigen – kunnen met de database inzichtelijk gemaakt worden. Een factor die deze analyse moeilijker maakt, is het gebrek aan inzicht in de organisaties die zich gevestigd hebben in broedplaatsen. Hierdoor zijn een deel van de bestaande clusters niet in beeld. Dit hangt samen met de eerder genoemde uitdaging om hybride en/of multidisciplinaire cultuurvoorzieningen te duiden. De categorie is niet precies genoeg om aan de hand van de database een cultuurvoorziening te kunnen duiden. Aanvullend kwalitatief onderzoek kan aanvullende duiding bieden van dit type voorzieningen.

Moeilijk te verkrijgen data
Tijdens de eerste fase van het onderzoek is ontdekt dat sommige gewenste data door middel van desk research moeilijk te achterhalen is. Zo is er momenteel nog onvoldoende zicht op de volgende informatie die wel relevant is voor de ruimtelijke opgave voor kunst en cultuur:

- huursituatie van culturele instellingen:
  - tijdelijk of permanent;
  - betaalbaarheid.
- eigenaars/verhuurders van niet-gemeentelijke panden.
- netto vloeroppervlak.
- aanbod aan inpandige ruimtes in culturele voorzieningen (bv. opnamestudio's) en het oppervlak van deze ruimtes.

Tijdens de derde fase is gepoogd informatie over inpandige ruimtes te achterhalen door middel van een vragenlijst. Het is echter nodig dat deze door de overgrote meerderheid van de Amsterdamse culturele instellingen ingevuld wordt om een representatief beeld van de stad te krijgen. Dit is nog niet het geval.

Bijlagen

Bijlage 1: Typologie / checklist cultuurvoorzieningen

Culturele voorziening [vanuit organisatie/gebruiker]:

- De gevestigde organisatie heeft een bezoekadres én een postadres;
- De gevestigde organisatie richt zich primair op de productie en/of presentatie van kunst & cultuur;
  - Productie: >50% van de ruimte is op permanente basis ingericht voor culturele makers en/of de productie van kunst & cultuur
  - Presentatie: >52 publieke culturele bijeenkomsten per jaar

Type locaties I:

- Makersfunctie: “werkruimtes waar culturele organisaties en makers hun werk kunnen doen.” (SHP 2023-2027)
  - Doelgroep: makers en culturele organisaties (niet bezoekers);
  - Er wordt ter plekke kunst gemaakt of (materiaal voor) culturele programma’s geproduceerd of voorbereid, maar niet gepresenteerd.
- Publieksfunctie: “ruimtes voor [presentatie aan] bezoekers en deelnemers, met bijbehorende programmering en activiteiten.” (SHP 2023-2027)
  - Doelgroep: bezoekers of participanten van culturele activiteiten (niet makers);
  - Er vindt een publiek toegankelijk kunst & cultuurprogramma plaats of heeft recent plaatsgevonden (laatste 6 maanden).
- Hybride functie: ruimtes die voldoen aan alle bovenstaande voorwaarden

Type disciplines (checklist):

- Beeldende kunst en Fotografie:
  - Er wordt (programmering over) niet-interactieve kunst die uit- of verbeeldt geproduceerd of gepresenteerd;
  - Richt zich op minstens één van de volgende subdisciplines: fotografie, schilderkunst, beeldhouwkunst, tekeningen, videokunst, installaties, collagekunst.

- Creatieve industrie en Ontwerp:
  - Er wordt (programmering over) functionele kunst geproduceerd of gepresenteerd;
  - Richt zich op minstens één van de volgende subdisciplines: architectuur, illustratie, grafische vormgeving, nieuwe media, productontwerp (design), mode.
- Dans:
  - Er wordt (programmering over) bewegingskunst geproduceerd of gepresenteerd;
    - *Merk op: bewegingskunst omvat ook circus;*
  - Deze kunst heeft géén sociale of educatieve insteek (maar een artistieke).
- Debat & Letteren:
  - Er wordt (programmering over) geschreven of gesproken kunst & cultuur geproduceerd of gepresenteerd;
  - Richt zich op minstens één van de volgende presentatievormen: lezingen, panelgesprekken, proza, poëzie, non-fictie, spoken word.
- Erfgoed:
  - Er worden uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen tentoongesteld met culturele, educatieve en/of sociaalhistorische waarde.
- Film:
  - Er wordt (programmering over) lineaire, niet-interactieve audiovisuele kunst geproduceerd of gepresenteerd;
  - Richt zich op minstens één van de volgende presentatievormen: speelfilms, documentaires, (tv-)series.
- Fotografie:
  - Er wordt (programmering over) niet-functionele fotokunst geproduceerd of gepresenteerd.
- Multidisciplinair:
  - Er wordt (programmering over) kunst geproduceerd of gepresenteerd vanuit twee of meer disciplines.
- Muziek:
  - Er wordt (programmering over) geluidskunst geproduceerd of gepresenteerd.
- Theater
  - Er wordt (programmering over) scenische podiumkunst geproduceerd of gepresenteerd;
  - Richt zich op minstens één van de volgende subdisciplines: toneel, kleinkunst, cabaret, performancekunst.
- TV & Radio = opnames van audio en/of visuele kunst, uitgezonden via een medium
  - Er worden ter plekke audio- en/of video-opnames gemaakt;
  - Deze opnames kunnen live vanaf dezelfde locatie uitgezonden worden;
  - Richt zich op minstens één van de volgende presentatievormen: livestreams, podcasts, radio-uitzendingen, tv-uitzendingen.

Type locaties II:

- Bibliotheek: voorziening die de volgende functies omvat:
  - Bevat minstens één bibliotheekzaal (zie definitie onder ‘type ruimtes’);
  - Ter beschikking stellen van kennis en informatie;
  - Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
  - Bevorderen van lezen en het laten kennis maken met literatuur;
  - Organiseren van ontmoeting en debat;
  - Laten kennis maken met kunst en cultuur.
- Broedplaats:
  - verzamelgebouw voor betaalbare ateliers en atelierwoningen.

- Buurthuis: [SHP JZB – jeugd zorg basisvoorzieningen]
  - Maatschappelijke voorziening, buurt- of sociale ruimte of verenigingsgebouw met culturele focus;
  - Valt onder minstens één van de volgende soorten voorzieningen: buurtkamer, huis van de wijk, jongerencentrum, wijkboerderij, sociale horeca, sociëteit, (sport)kantine.
- Cultuureducatie: ruimte waar kinderen in Amsterdam binnen schooltijd kunnen kennismaken met een ruim aanbod van kunst en cultuur.
  - Doelgroep: schoolgaande kinderen binnen primair onderwijs of vmbo;
  - Cursussen vinden plaats onder schooltijd of worden vanuit school geïnitieerd;
  - Doel: kennismaking met kunst & cultuur en ontwikkeling/zelfontplooiing door middel van kunst.
- Museum:
  - Instelling gericht op het onderzoeken, verzamelen, bewaren, interpreteren en tentoonstellen van materieel en immaterieel erfgoed;
  - Bevat permanente en/of tijdelijke tentoonstellingen van erfgoed;
  - Doel: educatie, genoegen, reflectie en/of kennisuitwisseling.
- Nachtcultuur:
  - Alle kunst en cultuur die tussen 22:00 en 6:00 uur wordt aangeboden of specifiek geproduceerd wordt voor (of ter ondersteuning van) culturele nachtprogrammering;
  - Programmering en/of productie van nachtkunst- en cultuur vind plaats bij één van de volgende type locaties: nachtclubs en muziekpodia, dancefestivals, organisatoren van nachtevenementen, vormgevers en online radiostations;
  - de exploitatie van het gebouw geschiedt door een instelling met een culturele en/of muzikale doelstelling.
- Talentontwikkeling:
  - Ruimte ten behoeve van de artistieke ontwikkeling van talent, gericht op een professionele loopbaan in de kunsten in de fases ‘bekwamen’ en ‘excelleren’;
  - Doelgroep: kinderen en volwassenen met artistiek talent;
  - Cursussen en programma’s vinden plaats buiten schooltijd of worden niet geïnitieerd vanuit school;
  - Doel: bekwamen en excelleren.
- Vrije ruimte:
  - “Van onderop” georganiseerde plekken waar mensen elkaar ontmoeten, kunnen experimenteren, reflecteren en zich inzetten voor maatschappelijke doelen;
  - De gebouwen zijn (vrijwel) volledig in zelfbeheer en worden collectief vormgegeven door maatschappelijke organisaties en burgers.

Type ruimtes:
- Activiteitenruimte
  - Hybride, multifunctionele ruimte met een culturele productie- en/of presentatiefunctie.
- Atelier / werkplaats
  - Productieruimte voor materiele kunst.
- Atelierwoning
  - Productieruimte met gecombineerde woon- en artistieke productiefunctie.
- Bibliotheekzaal
  - Publiek toegankelijke ruimte voor opslag, raadpleging en uitlening van letterenobjecten.
- Buitenruimte
  - Onoverdekte, publiek toegankelijke hybride ruimte met culturele productie- en/of presentatiefunctie.
- Clubruimte
  - Geïsoleerde presentatieruimte voor (muziek)programmering in de nacht.

- Danszaal
  - Productieruimte voor bewegingskunst met dempende vloer.
- Depot
  - Opslagruimte voor kunstobjecten.
- Expositieruimte
  - Presentatieruimte met expositiefunctie voor kunstobjecten.
- Filmzaal
  - Presentatieruimte voor filmvertoningen, uitgerust met zitplaatsen, projector en projectiescherm.
- Foyer
  - Publieke ontmoetingsruimte voor, na en tijdens onderbrekingen van voorstellingen.
- Horeca
  - Ruimte waar eten en/of drinken geprepareerd en geserveerd wordt.
- (Flex-)kantoorruimte
  - Productieruimte voor digitale kunst, uitgerust met bureau(s) en computer(s).
- Leslokaal
  - Presentatieruimte met cultuureducatieve functie.
- Museumzaal
  - Vaste presentatieruimte met expositiefunctie voor kunstobjecten in een museum.
- Opnamestudio
  - Productieruimte, uitgerust met apparatuur voor audio en/of visuele opnames.
- Podiumzaal
  - Presentatieruimte uitgerust met een podium.
- Repetitieruimte
  - Productieruimte met repetitiefunctie, uitgerust met discipline-relevante repetitiematerialen en faciliteiten.

Bijlage 2: Vragenlijst cultuurkaart

Graag de teksten voor bijlage 2 aanleveren

Bijlage 3: Vragenlijst cultuurprofielen & geïnterviewde partijen

1. **Vestiging**

- Hoe is het om in [stadsdeel] te zitten?
- Welke positieve kanten ervaart uw instelling door gevestigd te zijn in [stadsdeel]?
- Wat kan er beter?

2. **Ruimte**

- Kun je omschrijven hoe je huidige ruimte eruitziet?
  - Wat voor type ruimtes?
  - Waar gebruik je deze ruimtes voor?
- Wat vind je prettig aan je huidige ruimte en wat minder?
- Indien je de mogelijkheid had, waar zou je naar toe willen?
- Zou je in deze ruimte kunnen blijven als je zou willen?
  (duur van huurcontract, betaalbaarheid, omgeving)

3. **Directe omgeving**

- Hoe ervaren jullie de directe omgeving van jullie vestiging in [stadsdeel]?
  (Bereikbaarheid, publiek, andere makers waar ze mee samenwerken, aantrekkelijkheid wijk/buurt/plein als beleving).
  - Wat is prettig en wat niet?
- Werken jullie samen met instellingen, ondernemers en kunstenaars/makers in de buurt?
  - Met wie werken jullie samen en op welke manier?
    (scholen, buurthuizen, welzijnsorganisaties)
  - Hoe heb je deze samenwerking ervaren?

4. **Flexibiliteit**

- Als het nodig of wenselijk is om een gebouw te delen met een andere (type) organisatie, voor welke (type) organisatie zou u dan kiezen?
  - Zijn er andere maatschappelijke voorzieningen *(scholen, gymzalen, buurthuizen)*

waar u de activiteiten zou willen organiseren?
    - Wat is uw ervaring hierin?
- Heb je ervaring met **het voor korte periodes** huren van ruimtes in andere gebouwen? Vb: opnamestudio voor een paar uur
    - Zo ja *(doorvragen: of ze dat regelmatig doen? en om welke type ruimtes het gaat?)*
        - Waar kan je in [stadsdeel] hiervoor terecht?
        - Hoe heb je dit ervaren en waarom?

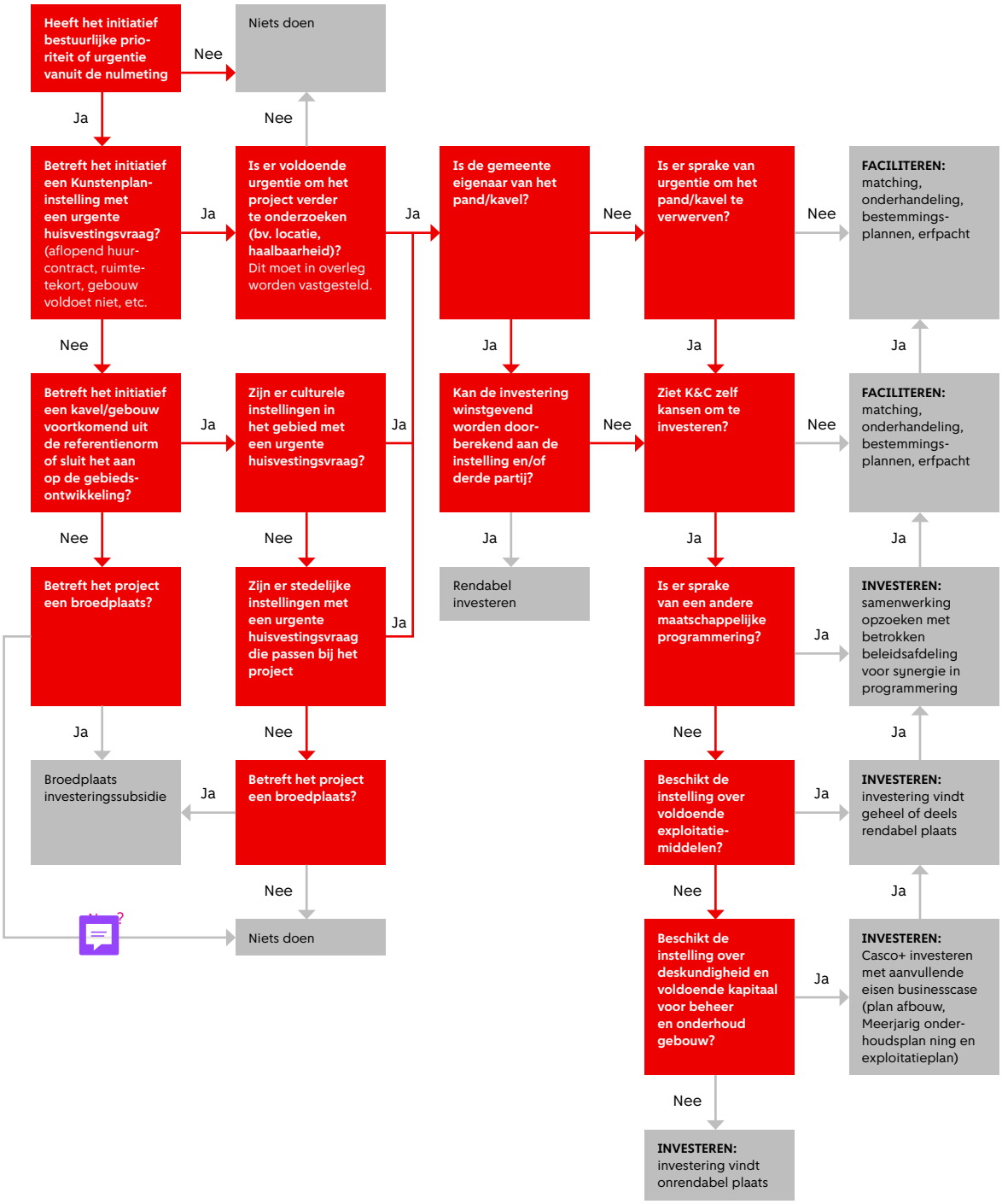
5. **Aanbod**

- Wat vind je van het huidige aanbod van kunst en cultuur in [stadsdeel]?
- Welke doelgroepen worden hierdoor goed bediend en welke minder?
- Zijn er specifieke trends of ontwikkelingen op het gebied van kunst en cultuuraanbod in [stadsdeel]?

Geïnterviewde partijen:

Noord	**Nieuw-West**
Atelier André Volten	Circuslab
Buiksloterkerk	De Sloot
EYE Film Museum	Lofi
Garage Noord	New Metropolis
NDSM	Noorderhof
Nieuw Dakota	Paleis en Pleinkamer
Noordje	Van Eesteren Museum
Treehouse	Urban Resort

Bijlage 4: Strategisch kader investeringen

Colofon

Gemeente Amsterdam
Kunst en Cultuur
22 november 2024

Disclaimer: *In dit document worden instellingen genoemd ter illustratie. Deze instellingen kunnen hier geen rechten aan ontlenen.*

TOD24002

Nulmeting Culturele Voorzieningen

Onderzoeksrapportage & advies